

HÅLLBARHETSREDOVISNING 2019

HSBs hållbarhetsredovisning 2019 är digital och finns att läsa i sin helhet på hsb.se/hallbarhetsredovisning
Det här är en utskriftsanpassad pdf med samlat innehåll från den digitala redovisningen.

HSB – där möjligheterna bor

KONTAKT

Tveka inte att kontakta oss om du har frågor eller vill veta mer om ett specifikt område i redovisningen.

Magnus Ulaner, Miljöchef på HSB Riksförbund
magnus.ulaner@hsb.se

Laurence Howard, HR-chef, HSB Riksförbund
laurence.howard@hsb.se

Louise Lilliestråle, Projektledare, HSB Riksförbund
louise.lilliestrale@hsb.se

Besöksadress:
Fleminggatan 41, Stockholm

Postadress:
HSB Riksförbund
Box 8310, 104 20 STOCKHOLM

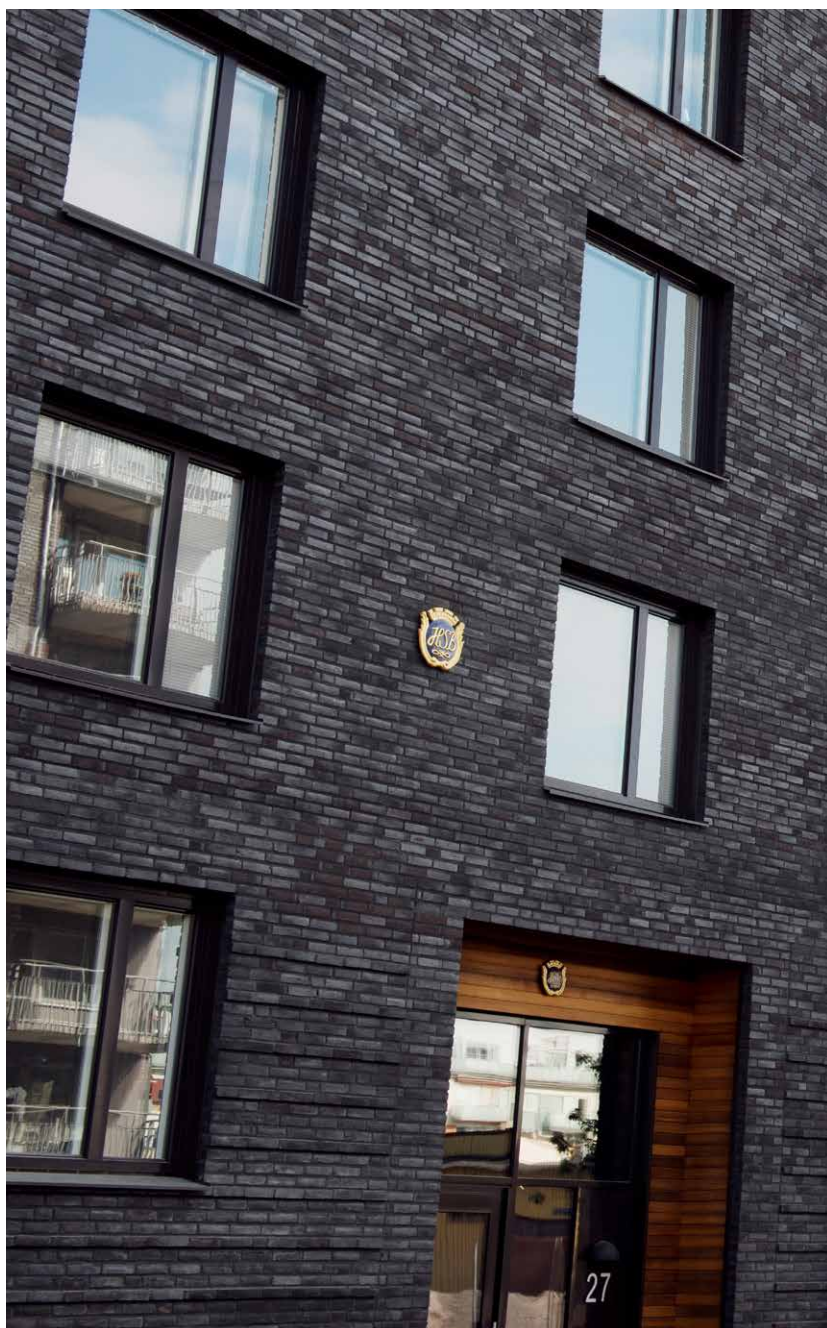
Telefon växel: 010-442 03 00

www.hsb.se

INNEHÅLL

Om redovisningen	3
Förbundsordförande har ordet	4
Hållbarhetsnyheter	5
HSB skapar värde	6
Om HSB	7
Omvärld och trender	8
Strategi för hållbar tillväxt	10
Organisation	12
Intressenter	13
Väsentliga frågor	15
Styrning	16
Våra mål och progress	22
Året i siffror	23
Resurseffektivitet	25
Klimat	28
Hållbara tjänster och produkter	31
Viktig samhällsaktör	34
Leverantörer	37
Medarbetare	38
Goda exempel	41
Avgränsningar	46
HSBs historia	47

OM REDOVISNINGEN

HSBs gemensamma hållbarhetsredovisning omfattar uppföljning och rapportering av hållbarhetsarbetet inom HSBs föreningar, HSB Riksförbund och bolag under HSBs räkenskapsår 1 januari till 31 december 2019. Antal rapporterade HSB-föreningar, totalt och per indikator, påverkas av HSBs federativa organisation med frivilliga mål.

I redovisningen berättar vi om hur vi arbetar med miljö, socialt ansvar och ekonomi för att vara relevanta för våra intressenter i dag och i framtiden. Rapporten omfattar främst den verksamhet som har betydande och direkt påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv, det vill säga HSBs egna verksamhet såsom egenägda fastigheter och nyproduktion. Verksamheter som står utanför HSBs direkta kontroll, som leverantörer och kunder, ingår i viss mån i redovisningen. Till exempel beskrivs HSBs processer för att säkerställa miljömässig och social hållbarhet hos leverantörer. Rapporteringen omfattar exempelvis inte bostadsrättsföreningarnas klimatpåverkan från energi-användning, och inte heller klimatpåverkan från byggmaterial och inköp.

HSB har identifierat väsentliga frågor som gäller för hela HSBs verksamhet. Se en detaljbeskrivning av de avgränsningar som har gjorts för respektive indikator, som har inspirerats av GRI Standards.

FÖRSIKTIGHETSPRINCIPEN

HSB har som ambition att tillämpa försiktighetsprincipen i all verksamhet. Principen innebär att vi som verksamhet ska vidta skyddsåtgärder och iaktta de begränsningar som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Ett exempel på hur vi tillämpar försiktighetsprincipen är att använda webbverktyget Byggsvarubedömningen för att fasa ut farliga kemiska ämnen ur byggvaror när vi bygger bostäder.

Tveka inte att kontakta oss om du har frågor eller vill veta mer om ett specifikt område i redovisningen.

KOOPERATIONEN EN STADIG GRUND FÖR ATT MÖTA UTMANINGARNA

Vi lever i en osäker tid. När jag skriver dessa rader i maj 2020 befinner vi oss mitt i en global pandemi. Hur länge coronakrisen kommer att pågå och vilka svallvågor den ger är svårt att sia om. Men en sak vet jag: HSB är en kooperation som står väl rustad att möta utmaningarna vi står inför.

Kooperativa företag står på en stadig och hållbar grund. Vi driver vår verksamhet långsiktigt med våra medlemmars bästa för ögonen och drivs inte av kortsiktiga vinstkrav. HSBs värderingar som sammanfattas i ETHOS – engagemang, trygghet, hållbarhet, omtanke och samverkan – vägleder oss, särskilt nu när vinden blåser hårt. Jag är övertygad om att vi tillsammans kommer att lyckas navigera oss ur den här krisen.

Samtidigt som vi har anpassat HSBs verksamhet för att minska smittspridningen av covid-19 i samhället fortsätter vi outhärligt med vårt hållbarhetsarbete. Sällan har det blivit så konkret för mig hur HSBs strategiska hållbarhetsarbete hänger ihop med helheten som när jag deltog på FN:s klimattoppmöte i New York, hösten 2019. HSB var, som en av få aktörer från det svenska näringslivet, inbjudna att delta när politiska ledare och representanter från organisationer världen över möttes. Mötet präglades av ett stort engagemang och en vilja att göra mer för att nå FN:s hållbarhetsmål. Jag lämnade FN-skrapan med förnyad energi inför vårt fortsatta arbete framåt.

HSBs strategi för hållbar tillväxt utgår från FN:s globala hållbarhetsmål. När vi summerar 2019 kan vi se stora framsteg på vissa områden – som en fördubbling av solet under året – medan vi behöver växla upp arbetet inom andra. Våra fokusområden är resurseffektivitet, klimat, hållbara tjänster och produkter och viktig samhällsaktör. Utifrån dessa områden sätter vi våra mål. Till exempel ska vi sänka vår klimatpåverkan med 75 procent till år 2023. Utvecklingen går åt rätt håll – vi ligger nu på 54 procents minskning – men för att nå det uppsatta målet behöver vi intensifiera vårt arbete ytterligare under kommande år. Det handlar till exempel om att minska klimatpåverkan när vi bygger nya bostäder och att nå en fossilfri uppvärmning av våra fastigheter. Det handlar även om att utveckla förvaltningstjänster som stöttar bostadsrättsföreningarna i deras hållbarhetsarbete. Det kan vara att erbjuda paket

för solceller eller laddstolpar och att successivt förbättra våra energirådgivningstjänster.

Det går inte att prata om HSBs hållbarhetsarbete utan att nämna HSB Living Lab – en världsunik arena där vi utvecklar framtidens hållbara boende. Under 2019 nådde vi milstolpen 100 forskningsprojekt i det levande labbet. Bland annat testas fasadintegrerade solpaneler och hyresgästerna får prova att duscha i badrumsvatten som renats i huset, med syftet att skapa ett lokalt cirkulärt system för vattenåtervinning.

Rollen som viktig samhällsaktör innebär att vi behöver sträva efter att spegla samhällets sammansättning. Sedan ett par år tillbaka mäter vi därför mångfalden i HSB, med målet att ha samma andel medarbetare med utländsk bakgrund som i resten av samhället år 2023. Att börja mäta är ett första steg mot förändring och vi har en bra bit kvar. När det gäller ledningsgrupper och styrelsers sammansättning är vi långt ifrån målet att spegla samhällets mångfald. På medarbetarnivå ser det betydligt bättre ut, även om vi inte heller där har nått hela vägen fram. Vi är redo att ta tag i dessa utmaningar och lösa dem i samverkan med våra medlemmar. För om vi har dragit någon lärdom hittills av coronakrisen så är det att vi tillsammans är kapabla att göra stora omställningar fort, både på det privata och det samhälleliga planet. Vår övertygelse är att en hållbar värld är möjlig, och HSB kommer outhärligt att bidra på alla sätt vi kan till att uppnå de globala hållbarhetsmålen.

Var rädda om er!

Anders Lago
Förbundsordförande HSB

HÅLLBARHETSNYHETER

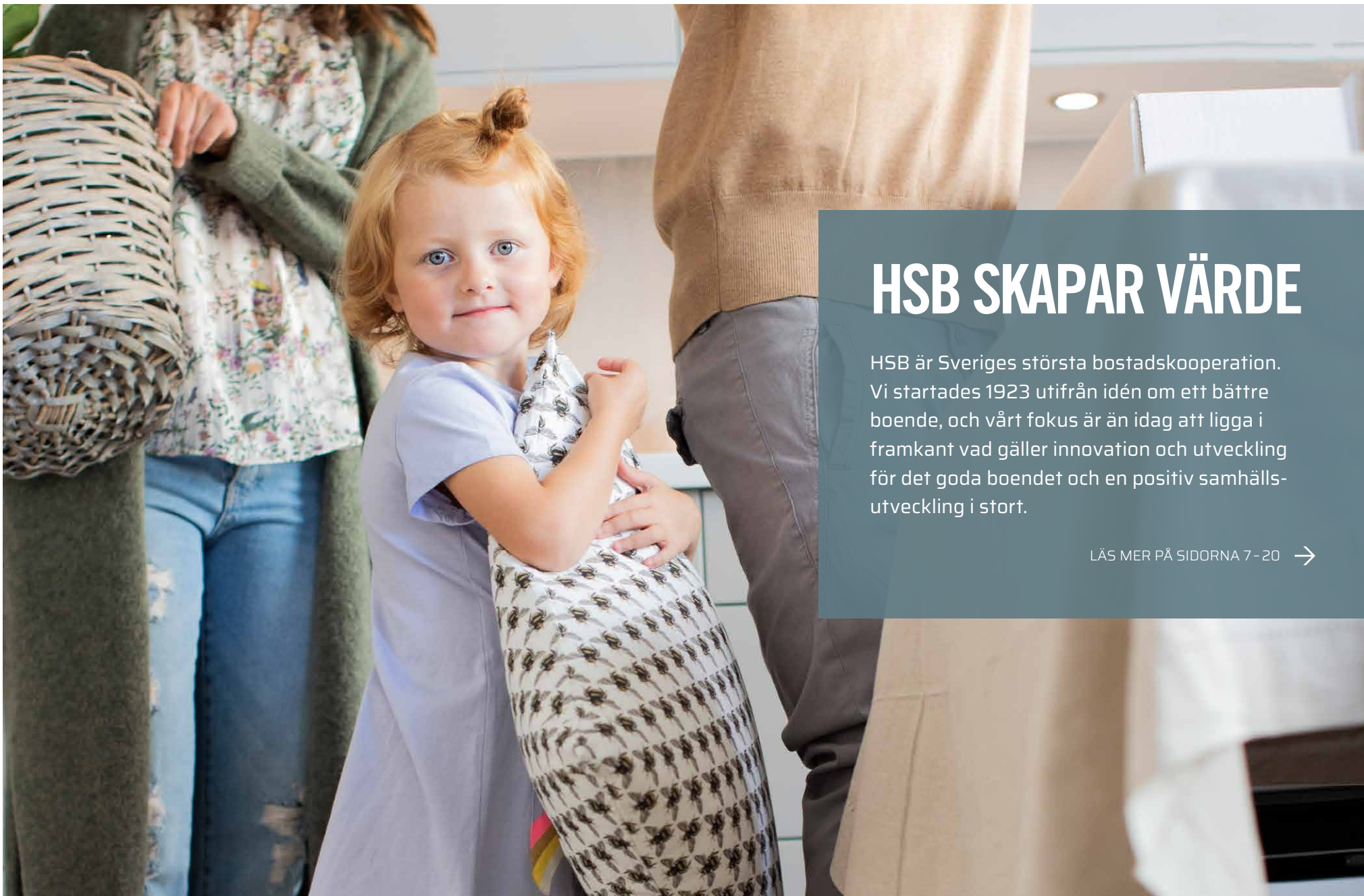
Sustainable Brand Index
HSB toppar Sustainable Brand Index
för tredje året i rad.

[Läs mer här](#)

HSB bygger Sveriges största solcellspark
Under 2019 tog HSB Södermanland beslut om storsatsning
i samarbete med solenergi bolaget EnergiEngagemang Sverige.

[Läs mer här](#)

HSB SKAPAR VÄRDE

HSB är Sveriges största bostadskooperation. Vi startades 1923 utifrån idén om ett bättre boende, och vårt fokus är än idag att ligga i framkant vad gäller innovation och utveckling för det goda boendet och en positiv samhällsutveckling i stort.

LÄS MER PÅ SIDORNA 7-20 →

SÅ HÄR FUNGERAR HSB

HSB planerar, finansierar, bygger och förvaltar bostäder över hela Sverige – totalt cirka 25 000 hyresrätter och 340 000 bostadsrättslägenheter. Det har vi gjort sedan 1923. Vi verkar för en innovativ och positiv utveckling av bostadsmarknaden, och vårt uppdrag är att tillsammans med våra medlemmar skapa nya lösningar för framtidens boende. Välkommen till vår värld.

SÅ SKAPAR VI VÄRDE

HSBs uppdrag är att tillsammans med medlemmarna skapa det goda boendet. Som kooperativ organisation har HSB ständigt fokus på medlemsnytta och medlemsinflytande. Vår verksamhet kombinerar medlemsverksamhet, förvaltningstjänster och nyproduktion. Den genomsyras också av ansvarstagande, både för våra boende och samhället i stort. HSBs federativa struktur skapar goda förutsättningar för att HSB ska kunna möta medlemmarnas behov både i dag och i framtiden.

HSB erbjuder också, i samarbete med Danske Bank, Sveriges största bosparande*, vilket kan ge möjlighet till förtur till HSBs befintliga och nya hyresrätter och nybyggda bostadsrätter i hela landet.

VÅR PÅVERKAN PÅ OMVÄRLDEN

HSB vill vara en viktig aktör för det hållbara samhället, och vår ambition är att proaktivt bidra till en hållbar samhällsutveckling. Vi verkar kontinuerligt för att driva fram bättre förutsättningar och villkor för boendet och de boende. HSB arbetar med att öka värdet på medlemskapet och kunderbjudandet genom att utveckla hållbara tjänster och produkter, som ska vara resurseffektiva, ha låg klimatpåverkan och vara producerade under goda förhållanden.

Samtidigt står bostadssektorn – från byggprocessen till de boendes livsstil – för en betydande miljöpåverkan. Byggssektorn orsakar lika stor klimatpåverkan som den svenska personbilstrafiken, och fastigheter och bostäder står för en stor andel av den totala energi- och materialanvändningen.

HSB arbetar med att maximera värdet vi skapar för alla våra intressenter, samtidigt som vi tar ansvar för att minimera de negativa avtrycken, framför allt på miljö och klimat, som vår verksamhet bidrar till. Vi vet att ju fler medlemmar vi blir, desto större möjlighet har vi att påverka samhället i rätt riktning.

HSB-FAKTA I KORTHET FÖR 2019

- 657 000 medlemmar
- 4 000 bostadsrättsföreningar som är medlemmar i HSB
- 140 000 bosparare
- 340 000 lägenheter i HSBs bostadsrättsföreningar
- 25 000 hyresrätter
- 1 024 produktionsstartade HSB-bostäder
- 3,9 miljarder kronor i sammanlagt bosparkapital

HSBs vision

Vi är den aktör som har det bästa anseendet när det gäller boendet.

HSBs kärnvärden

Engagemang, trygghet, hållbarhet, omtanke och samverkan.

HSBs uppdrag

Vårt uppdrag är att i samverkan med medlemmarna skapa det goda boendet.

* Läs mer om HSBs bosparande på sidan 35.

BOSTADSSEKTORN ÄR EN NYCKELSPELARE FÖR EN HÅLLBAR FRAMTID

Coronakrisen kommer att påverka världs-ekonomin och den svenska ekonomin under lång tid framöver. Än så länge är det svårt att bedöma hur stora konsekvenserna kommer att bli. Att såväl byggandet som bostadspriserna kommer att påverkas står klart, frågan är hur mycket och under hur lång tid. Vi ser även andra händelser och initiativ i vår omvärld som ger avtryck på HSBs hållbarhetsarbete.

FN: S GLOBALA MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

2015 antog FN:s medlemsländer [Agenda 2030](#) som innefattar [17 globala mål för hållbar utveckling](#). Det är den mest ambitiösa agendan som världens ledare någonsin antagit och syftar till att avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor, lösa klimatkrisen samt främja fred och rättvisa.

Allt fler företag och organisationer inom bostadsbranschen ser behov och värde av att länka sitt hållbarhetsarbete till de globala målen. Vi på HSB har sedan flera år

tillbaka bidragit till en hållbar utveckling med fokus på de mål som är mest relevanta för vår verksamhet och där vi tillsammans med våra medlemmar, kunder och leverantörer kan göra mest positiv skillnad. I egenskap av bostadsaktör innebär det att vi riktar in våra hållbarhetsinsatser mer specifikt till åtta av de globala utvecklingsmålen.

EUROPA SKA BLI FÖRSTA KLIMATNEUTRALA VÄRLDSELEN

EU har liksom FN en ambitiös agenda för hållbar utveckling, med ambitionen att bli världens första klimatneutrala världsdelen till 2050. För att uppnå detta lade EU-kommissionen i slutet av 2019 fram [en europeisk grön giv](#), ett långtgående åtgärdsprogram som ska bidra till att allmänheten och näringslivet i EU kan dra nytta av en hållbar grön omställning. Initiativet omfattar en färdplan och åtgärder inom en rad olika områden.

När det gäller bygg- och bostadssektorn innefattar EUs gröna giv en plan för energieffektivisering för renoveringar, och en strategi för hållbar bebyggelse inklusive en uppdatering av byggproduktförordningen med fokus på cirkularitet, skarpare krav på byggavfall, digitala loggböcker med mera. HSB har under en längre tid arbetat för att byggproduktförordningen ska uppdateras med mer information om produkterna och även deras klimatpåverkan, för att på så sätt möjliggöra för byggbranschen att kunna bidra till Parisavtalet och minska utsläppen av växthusgaser.

MILJÖKVALITETSMÅL SKA FÅ BUKT MED SVERIGES MILJÖPROBLEM

På nationell nivå har Sveriges riksdag slagit fast [16 miljökvalitetsmål](#) som syftar till att komma tillrätta med Sveriges aktuella miljöproblem. Målen, som utgör riktmärken för det svenska miljöarbetet, är definierade utifrån generationsmål,

miljökvalitetsmål och etappmål. Det övergripande målet är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

HSBs verksamhet har en tydlig koppling till i huvudsak tre av de svenska miljökvalitetsmålen: God bebyggd miljö, Begränsad klimatpåverkan och Giftfri miljö.

MILJÖPÅVERKAN I BYGGPROCESSEN EN UTMANING

Bostadssektorn, från byggprocessen till de boendes livsstil, står för en betydande miljöpåverkan. Fastigheter och bostäder står för cirka 35 procent av den totala energi-användningen och nära 40 procent av samhällets material-användning. Byggsektorn bidrar även till samhällets näst största avfallskategori: bygg- och rivningsavfall. I tillägg släpper byggsektorn ut cirka tio miljoner ton koldioxid varje år, ungefär lika mycket som Sveriges samtliga personbilar.

Hållbarhetsinsatserna inom bygg- och fastighetsbranschen har ökat betydligt under senare år. Många av branschaktörerna ligger långt fram i sitt hållbarhetsarbete, men det finns fortsatt mycket att göra. Trycket från konsumenterna på ett klimatsmart bostadsbyggande ökar.

Aktuella hållbarhetsinitiativ inom branschen är ny lagstiftning för att deklarerat klimatpåverkan för nybyggda hus och skärpt lagstiftning kring avfallshantering. Branschen har även antagit färdplaner för en fossilfri och klimatneutral bygg- och uppvärmningssektor. Hållbarhetsarbetet inom branschen förutsätter nya arbetssätt, en ökad samverkan och nya materialval.

BOSTADSBRIST OCH EN STÄNGD BOSTADSMARKNAD

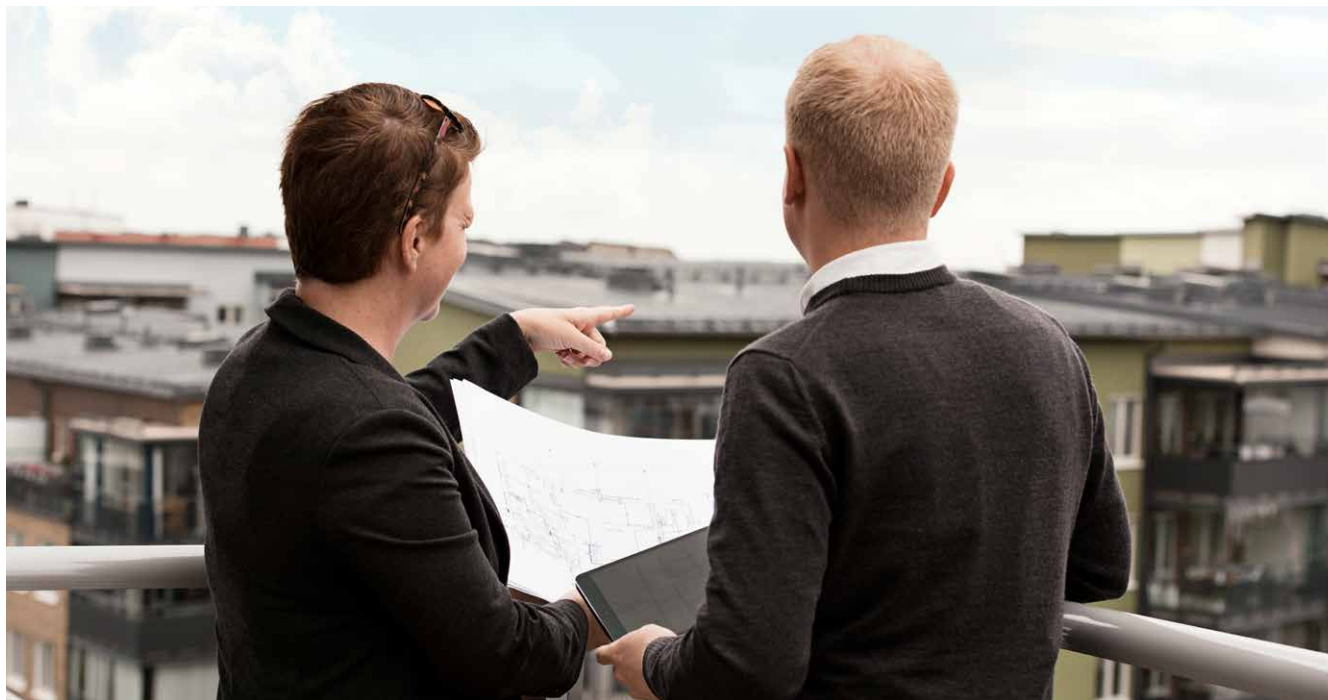
I Sverige råder obalans på bostadsmarknaden med ett stort utbud av nyproduktion på vissa orter, samtidigt som det råder bostadsbrist på många andra håll i landet. Den aktuella bostadsbristen innebär höga barriärer för många, inte minst unga som behöver ett eget boende. Många länder i Europa har olika stöd för att underlätta möjligheterna för grupper som står långt ifrån bostadsmarknaden att få en bostad. HSB är pådrivande i debatten för att Sverige ska införa liknande stöd. Till exempel har vi kunnat påvisa att möjligheten till ett statligt startlån för unga förstagångsköpare skulle minska tiden det tar att spara ihop till ett första boende från drygt tio till knappt tre år. I Sverige ser vi också framtida utmaningar med en åldrande befolkning och hur vi möter bostadsbehoven för denna grupp.

Till sist vill vi också nämna digitaliseringen i samhället – en megatrend som bostadsbranschen måste anpassa sig till. Bostadsbranschen har traditionellt fått kritik för en låg digitaliseringsgrad och även om omställningen kortsiktigt kan vara utmanande kommer en ökad digitalisering sannolikt att innebära stora effektivitetsvinster i form av tid, pengar och kvalitet för såväl nyproduktion som förvaltning.

Läs mer om hur vi arbetar strategiskt och målinriktat med vårt hållbarhetsarbete på sidorna 10–11 och vad vi har åstadkommit under 2019 på sidorna 22–40.

STRATEGI FÖR HÅLLBAR TILLVÄXT

SEDAN 2016 HAR HSB EN GEMENSAM STRATEGI FÖR HÅLLBAR TILLVÄXT.
I STRATEGIN FINNS FYRA UTVALDA OCH AFFÄRSRELATERADE FOKUSOMRÅDEN.

RESURS-
EFFEKTIVITET

KLIMAT

HÅLLBARA TJÄNSTER
OCH PRODUKTER

VIKTIG
SAMHÄLLSAKTÖR

HSBs hållbarhetsarbete tar avstamp i vår strategi för hållbar tillväxt, som är en integrerad del av vår verksamhetsstyrning. Strategin sätter fokus på resurseffektivitet, klimat, tillväxt genom hållbara tjänster och produkter samt att HSB ska vara en viktig aktör för det hållbara samhället.

Kopplat till de fyra fokusområdena har vi satt upp ett flertal affärsintegrerade mål som hela HSB ska arbeta mot.

HSB ska vara en ledande aktör för ett hållbart samhälle och vårt hållbarhetsarbete ska bidra till att nå nationella och internationella mål. Strategin är därför baserad på en analys av internationella och nationella mål, regelverk, en branschjämförelse och analys av branschtrender. Under 2017, efter ett beslut av HSB-stämman, integrerade HSB strategin för hållbar tillväxt och dess mål i HSBs kompass – som är vår övergripande strategi- och verksamhetsplan. Det innebär att hela HSB, från medlemsnivå till vår riksorganisation, nu har affärsintegrerade hållbarhetsmål.

Att människor har tillgång till bostäder är en förutsättning för att samhället ska fungera och utvecklas hållbart. Att tillgodose människors behov av bostäder, och deras möjligheter till inflytande över den egna bostadssituationen, är HSBs viktigaste bidrag till en hållbar samhällsutveckling. Samtidigt står bostadssektorn – från byggprocessen till de boendes livsstil – för en betydande miljöpåverkan. Fastigheter och bostäder står för cirka 35 procent av den totala energianvändningen, nära 40 procent av samhällets materialanvändning och bidrar till samhällets andra största avfallskategori – bygg- och rivningsavfall. Byggsektorn släpper ut cirka tio miljoner ton koldioxid varje år, ungefär lika mycket som Sveriges samtliga personbilar.

HSBs STRATEGI FÖR HÅLLBAR TILLVÄXT

RESURS-
EFFEKTIVITET

KLIMAT

HÅLLBARA TJÄNSTER
OCH PRODUKTER

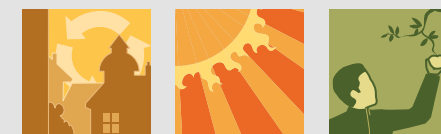
VIKTIG
SAMHÄLLSAKTÖR

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

**SVERIGES
MILJÖMÅL**

God bebyggd
Miljö

Begränsad
klimat-
påverkan

Giftfri
miljö

FN:S GLOBALA HÅLLBARHETSMÅL OCH SVERIGES KLIMAT- OCH MILJÖMÅL

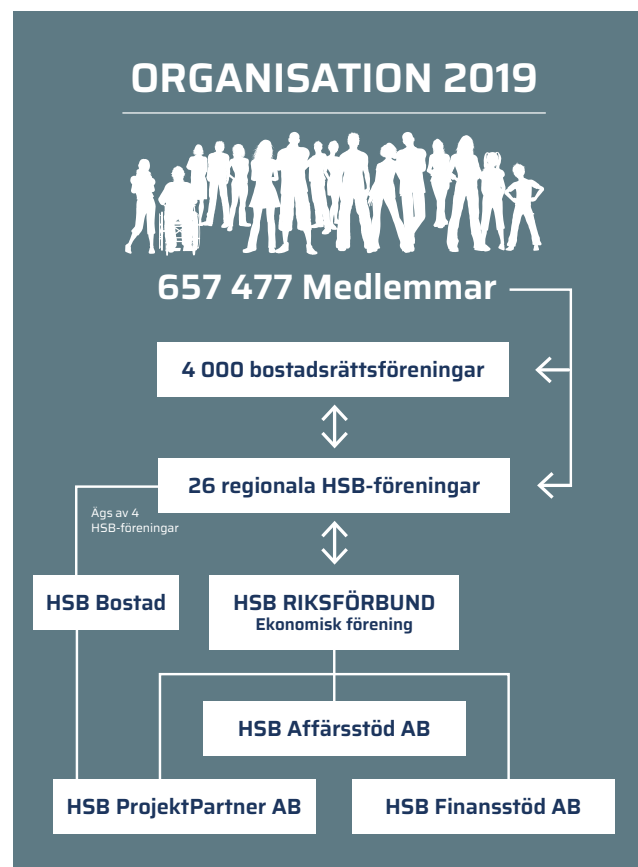
HSB bidrar till en hållbar utveckling med fokus på de mål som är mest relevanta för vår verksamhet och där vi tillsammans med våra medlemmar, kunder och leverantörer kan göra mest positiv skillnad. I egenskap av bostadsaktör innebär det att vi riktar in våra hållbarhetsinsatser mer specifikt till de globala utvecklingsmålen 5, samt 7-13. HSB bidrar också till tre av de 16 svenska miljö- och kvalitetsmålen: God bebyggd miljö, Begränsad klimatpåverkan och Giftfri miljö.

HSBs hållbarhetsstrategi

Se filmen om HSBs strategi för hållbar tillväxt och hur vi konkret arbetar med våra fyra fokusområden.

VÅR ORGANISATION

HSB är en kooperativ demokratisk idéburen organisation som ägs av våra medlemmar. Tillsammans med våra 26 HSB-föreningar, 4 000 bostadsrättsföreningar och nära 660 000 medlemmar utgör vi en stark kraft för att bidra till en hållbar samhällsutveckling.

VÅRA MEDLEMMAR

Nära 660 000 personer har valt att bli medlemmar i HSB. Som medlem kan du bospara* och få möjlighet till förtur till ditt framtida boende. Du får också kostnadsfri juridisk rådgivning och förmånliga erbjudanden. Som medlem är du med och bestämmer vad pengarna i din bostadsrättsförening ska gå till. Du kan också påverka vad HSB-organisationen ska arbeta med ([läs mer här](#)). Oftast är du medlem både i din bostadsrättsförening och i den regionala HSB-föreningen, vilket gör HSB till en stor och stark medlemsorganisation.

VÅRA BOSTADSRÄTTSFÖRENINGAR

Bostadsrättsföreningarna i HSB är medlemmar i den regionala HSB-föreningen. Medlemskapet ger tillgång till HSBs omfattande utbud av förmåner och tjänster och tillgång till det stöd som krävs för att de förtroendevalda i bostadsrättsföreningen ska kunna hantera styrelseuppdraget väl. Omkring 4 000 bostadsrättsföreningar har valt tryggheten som det innebär att vara brf-medlem i HSB. Bostadsrättsföreningarnas och deras medlemmar utgör beslutande organ i HSB-föreningen.

VÅRA REGIONALA HSB-FÖRENINGAR

Det finns 26 [HSB-föreningar](#) i Sverige. De är fristående föreningar som samverkar i organisationens kooperativa federation. HSB-föreningen arbetar med allt från nyproduktion till förvaltning, utbildning och löpande rådgivning. HSB-föreningarna är ryggraden i organisationens verksamhet och dess representanter utgör beslutande organ i HSB Riksförbund.

* Läs mer om HSBs bosparande på sidan 35.

NATIONELLA VERKSAMHETER

[HSB Riksförbund](#) är en gemensam organisation för HSBs nationella verksamheter. Uppdraget för HSB Riksförbund är att utifrån en helhetssyn skapa värde för HSB-föreningarna och dess medlemmar, utveckla HSBs gemensamma varumärke, stärka HSBs roll i samhället samt säkerställa effektivitet och hållbar tillväxt inom HSB. HSB-föreningarna är medlemmar i HSB Riksförbund, och HSB Riksförbund är ömsesidigt medlem i HSB-föreningarna.

Den gemensamma organisationen HSB Riksförbund bildades vid årsskiftet 2017/2018 efter beslut på HSB-stämman, med tre dotterbolag; bostadsutvecklingsbolaget [HSB ProjektPartner AB](#), IT- och digitaliseringsbolaget [HSB Affärsstöd AB](#) och det nybildade betaltjänstbolaget [HSB Finansstöd AB](#).

INTRESSENTER OCH VÄSENTLIGA FRÅGOR

En viktig del av HSBs hållbarhetsarbete är att föra en kontinuerlig dialog med våra intressenter. I intressentdialogen fastställs vilka hållbarhetsfrågor som HSB ska prioritera.

HSBs viktigaste intressentgrupper är medlemmar, kunder, medarbetare, samhället – lokalt och globalt, samt leverantörer och partners. HSB genomförde en intressentavstämning med samtliga intressenter 2018, bortsett från leverantörer och partners som HSB förde en dialog med 2017. Från och med 2018 utförs dialoger med samtliga intressentgrupper systematiskt vart tredje år.

Läs mer om dialogen med respektive intressent på sidan 14.

MEDLEMMAR

KUNDER

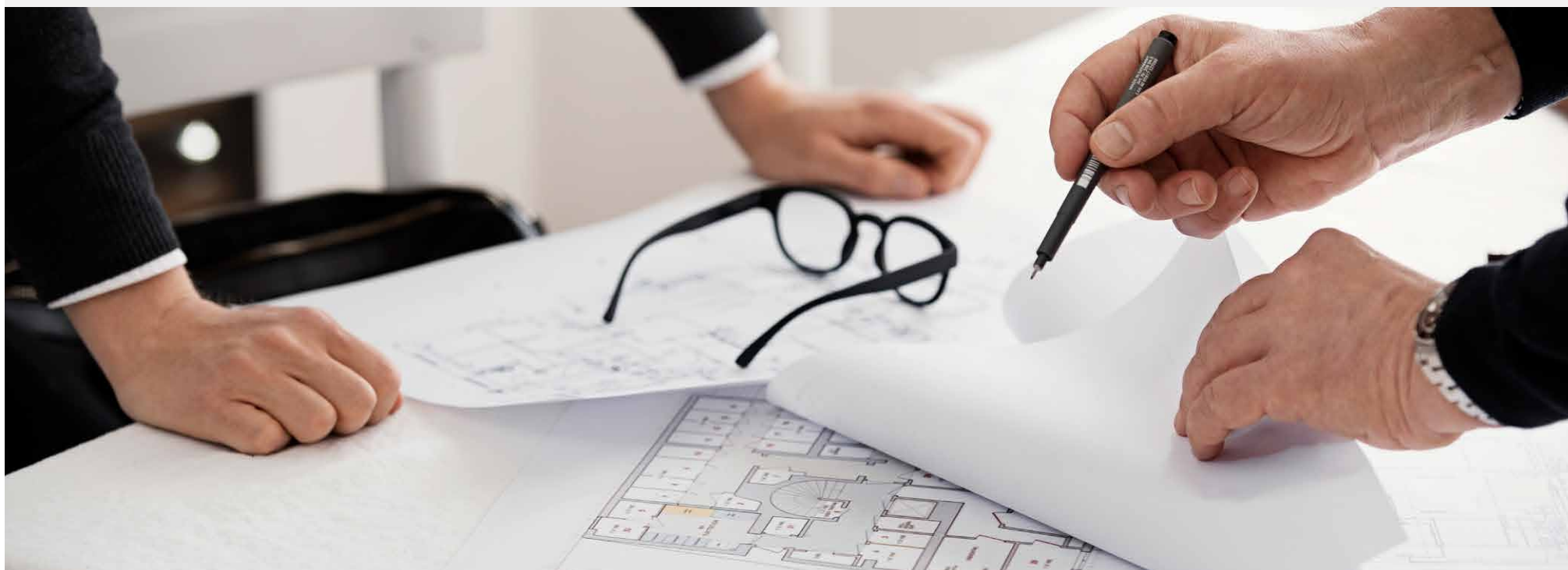
**SAMHÄLLE
- LOKALT OCH GLOBALT**

MEDARBETARE

**LEVERANTÖRER
OCH PARTNER**

MEDLEMMAR

Dialogtillfällen

- Webbenkät våren 2018
- Antal mottagare: 18 106 st
- Antal svarande: 1 830 st
- Svarefrekvens: 10%

Nyckelfrågor

På fritextfråga om vad som är viktigt att HSB gör/tar ansvar för är följande frågor viktigast:

1. Miljö
2. Boende för fler
3. Medlemmarna

På fråga med förvalda alternativ om vad som är viktigt att HSB gör är följande frågor viktigast:

1. Har hög affärsetik så att inte jäv, mutor och korruption kan uppstå
2. Arbetar med avfall, materialåtervinning och cirkularitet
3. Minskar energianvändningen

HSBs hantering/åtgärder

- HSB har en strategi för hållbar tillväxt innehållande klimatmål, energimål mm
- HSB miljöcertifierar nyproduktion med Miljöbyggnad byggnadsbetyg silver
- HSB har mål för nyproduktionen som t.ex. minskad klimatpåverkan, klimatanpassning, resurseffektivitet och hållbara resor
- HSB har policy för arbetsmiljö, kränkande särbehandling samt uppförandekod
- Medlem i Institutet mot mutor (IMM)
- Mångfald är ett viktigt nyckeltal i vår gemensamma verksamhetsplan HSBs kompass
- HSB utvecklar en medarbetarutbildning i antikorrupktion

KUNDER

Dialogtillfällen

- Webbenkät våren 2018
- Antal mottagare: 3 659 st
- Antal svarande: 731 st
- Svarefrekvens: 20%

Nyckelfrågor

På fritextfråga om vad som är viktigt att HSB gör/tar ansvar för är följande frågor viktigast:

1. Kompetens och service
2. Kommunikation
3. Medlemmarna

På fråga med förvalda alternativ om vad som är viktigt att HSB gör är följande frågor viktigast:

1. Har hög affärsetik så att inte jäv, mutor och korruption kan uppstå
2. Har goda marknadsförings- och avtalsmetoder
3. Tar samhällsansvar för att minska bostadsbristen bland unga
4. Arbetar med utveckling av ny teknik
5. Arbetar för att förbättra arbetsmiljön

HSBs hantering/åtgärder

- HSB genomför ett digitalt lyft för alla våra tjänster
- HSB arbetar med att öka vår förmåga att vara en strategisk partner till våra medlemmar och kunder och erbjuda god service
- HSB har policy för arbetsmiljö, kränkande särbehandling samt uppförandekod
- Medlem i Institutet mot mutor (IMM)
- HSB utvecklar en medarbetarutbildning i antikorrupktion

SAMHÄLLE - LOKALT OCH GLOBALT

Dialogtillfällen

- Två rundabordsamtal våren 2018
- Deltagare var beslutsfattare i bygg- och bostadsbranschen, akademi och organisationer från civilsamhället
- Antal externa deltagare: 11 st

Nyckelfrågor

De områden som diskuterades var:

- Miljö- och klimatpåverkan från byggande och boende
- Tillträde till bostadsmarknaden och ungas möjligheter att hitta ett eget hem - "Boende för flera"
- Trygghet och delaktighet i boendet och i staden

HSBs hantering/åtgärder

- HSB har en strategi för hållbar tillväxt innehållande klimatmål, energimål mm
- HSB miljöcertifierar nyproduktion med Miljöbyggnad byggnadsbetyg silver
- HSB har mål för nyproduktionen som t.ex. minskad klimatpåverkan, klimatanpassning, resurseffektivitet och hållbara resor
- HSB 100 är en satsning på ytsmarta och innovativa lägenheter där vi vänder oss till grupper som inte har möjlighet att efterfråga dagens nyproduktion
- HSB är en av huvudsamarbetspartnerna i projektet BoTryggt 2030
- Opinionsbildning för bättre möjligheter för unga och andra nya på bostadsmarknaden att kunna efterfråga bostad, genom exempelvis stöd till bospärande
- Forskning om framtidens hållbara boende i samarbete med HSB Living Lab

MEDARBETARE

Dialogtillfällen

- Webbenkät våren 2018
- Antal mottagare: 2 876 st
- Antal svarande: 520 st
- Svarefrekvens: 18%

Nyckelfrågor

På fritextfråga om vad som är viktigt att HSB gör/tar ansvar för är följande frågor viktigast:

1. Miljö
2. Boende för fler
3. Kommunikation med kunder och medlemmar

På fråga med förvalda alternativ om vad som är viktigt att HSB gör är följande frågor viktigast:

1. Har hög affärsetik så att inte jäv, mutor och korruption kan uppstå
2. Arbetar för att förbättra arbetsmiljön
3. Minskar klimatpåverkan
4. Minskar energianvändningen
5. Arbetar med mångfald-, integration- och icke diskrimineringsfrågor
6. Tar samhällsansvar för att minska bostadsbristen bland unga
7. Har goda marknadsförings- och avtalsmetoder

HSBs hantering/åtgärder

- HSB har en strategi för hållbar tillväxt där klimatmål, energimål mm finns
- HSB miljöcertifierar nyproduktion med Miljöbyggnad byggnadsbetyg silver
- HSB har mål för nyproduktionen som t.ex. minskad klimatpåverkan, klimatanpassning, resurseffektivitet och hållbara resor
- HSB har policy för arbetsmiljö, kränkande särbehandling, samt uppförandekod
- Medlem i Institutet mot mutor (IMM)
- Mångfald är ett viktigt nyckeltal i vår gemensamma verksamhetsplan HSBs kompass
- HSB utvecklar en medarbetarutbildning i antikorrupktion

LEVERANTÖRER OCH PARTNER

Dialogtillfällen

- Avstämningsmöten våren 2017
- Antal ramavtalsleverantörer: 10 st

Nyckelfrågor

Vid validering av HSBs väsentlighetsanalys rangordnar leverantörerna områdena på följande sätt:

1. Resurseffektivitet
2. God affärsetik och motverka korruption
3. Socialt ansvarstagande i värdekedjan
4. Minskad klimatpåverkan och anpassning till klimatförändringar
5. Goda marknadsförings- och avtalsmetoder
6. Utveckling av, och tillgång till teknik

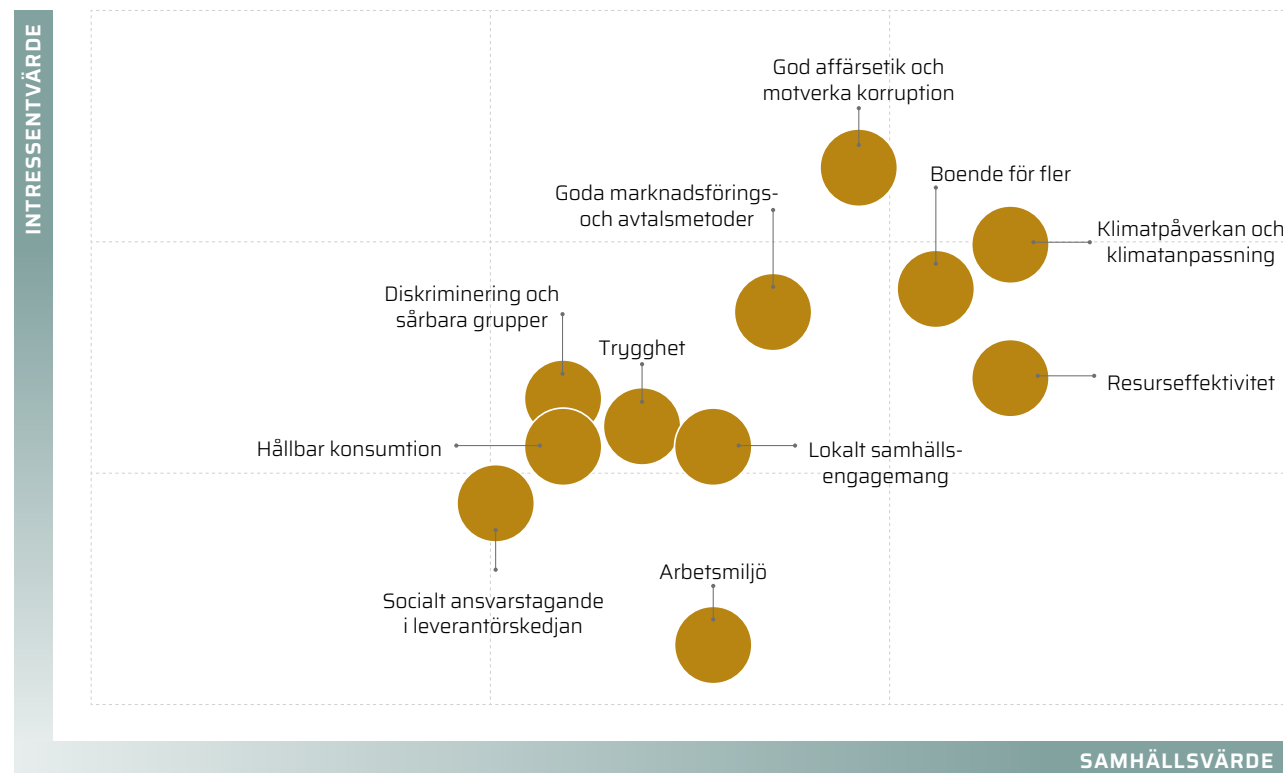
HSBs hantering/åtgärder

- HSB har en strategi för hållbar tillväxt innehållande klimatmål, energimål mm
- HSB miljöcertifierar nyproduktion med Miljöbyggnad byggnadsbetyg silver
- HSB har mål för nyproduktionen som t.ex. minskad klimatpåverkan, klimatanpassning, resurseffektivitet och hållbara resor
- HSB har policy för arbetsmiljö, kränkande särbehandling, samt uppförandekod
- Medlem i Institutet mot mutor (IMM)
- Goda avtalsmetoder och antikorrupktion ska lyftas och diskuteras i olika forum
- HSB utvecklar en medarbetarutbildning i antikorrupktion

VÄSENTLIGHETSANALYS

Under 2019 uppdaterade vi vår väsentlighetsanalys från 2016 med syfte att identifiera de mest prioriterade frågorna för att öka takten i HSBs ansvars- och hållbarhetsarbetet framåt.

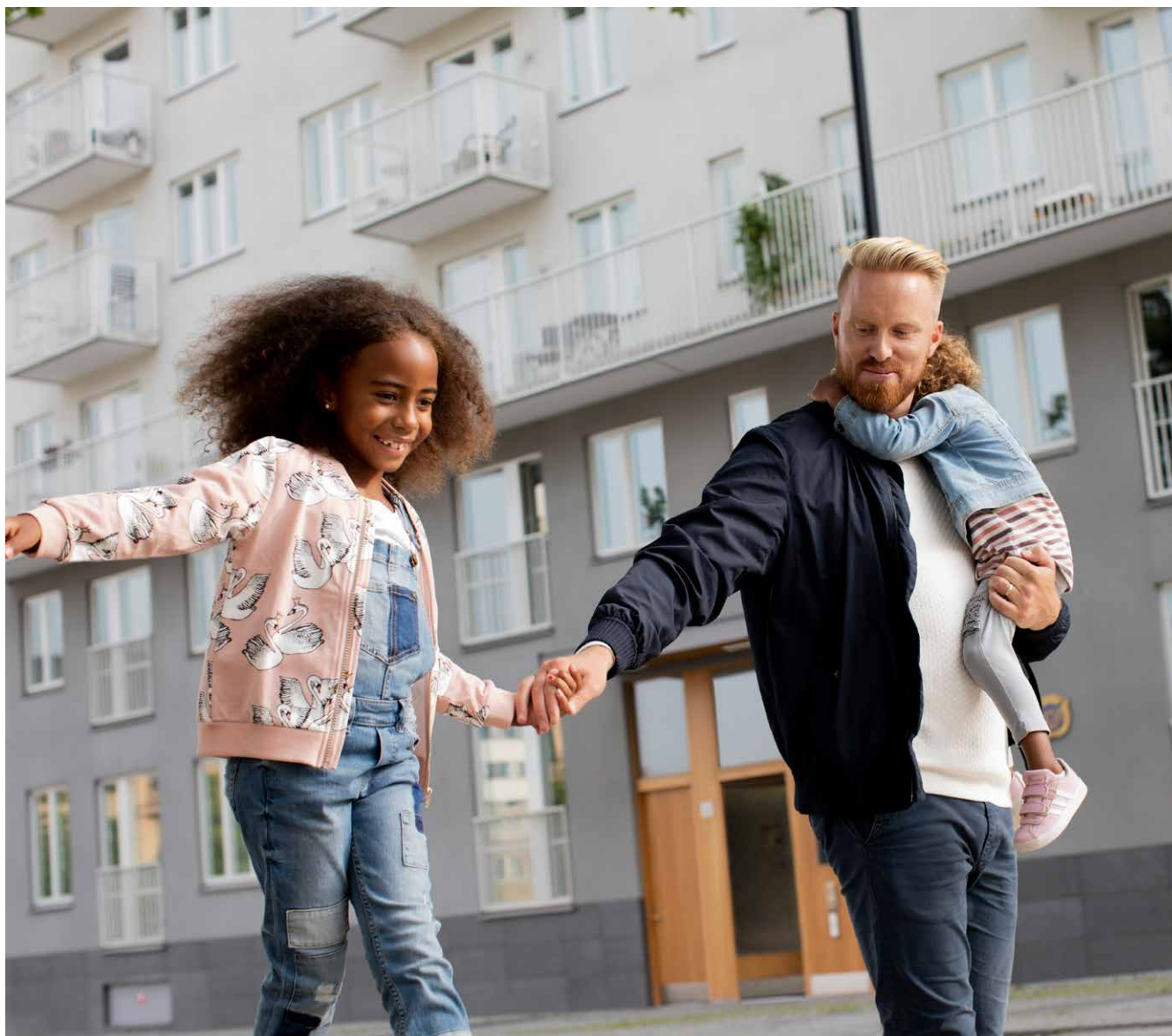
Den väsentlighetsanalys som genomfördes 2016 tog sin utgångspunkt i en workshopserie med HSBs föreningar och bolag. Under workshoparna prioriterades samtliga 40 delområden i standarden för socialt ansvarstagande, ISO 26000, utifrån relevans för HSB. Områdena bedömdes därefter utifrån vad intressenterna anser är viktigt, *intressentvärdet* och utifrån *samhällsvärdet* – det vill säga värdet i att minska negativ påverkan (risker) eller utöva positiv påverkan (möjligheter). I båda bedömningarna användes en poängskala 1–5 som avgör placeringen i matrisen ovan.

Under 2017 fördes en dialog med gruppen leverantörer och partners för att stämma av väsentliga frågor. I dessa dialoger diskuterades intressenternas syn på HSB i egenskap av ansvarstagande organisation, väsentlighetsanalysen och fokusområdena i HSBs strategi för hållbar tillväxt. I dialogen gavs även möjlighet att uttrycka åsikter i fri text. 2018 genomfördes en kartläggning av intressenternas åsikter och prioriteringar. Intressenterna medlemmar, kunder och medarbetare tillfrågades i enkätform, och intressenten samhället – lokalt och globalt, utgjordes av beslutsfattare i bygg- och bostadsbranschen, akademi och organisationer från civilsamhället vilka deltog i rundabordsamtal.

Intressentdialogerna och enkäterna som genomfördes under 2017 och 2018 bekräftar de områden som HSB 2016 ansåg vara väsentliga att arbeta med i strävan att vara en än mer ansvarsfull och hållbar organisation. Under 2018 adderades områdena *Boende för flera* och *Trygghet*, två områden som delvis rymdes i den tidigare väsentlighetsanalysen men mindre framträdande.

HSBs arbete med respektive väsentlig fråga är beskrivet under HSBs strategiska fokusområden, läs mer på sidorna 22–40.

STYRNING I HSB

HSB är en federation där verksamheten vilar på en gemensam värdegrund. För att underlätta samverkan och dra fördel av styrkan som det innebär att verka under samma varumärke, finns tre gemensamma styrdokument inom HSB.

Styrdokumenten består av HSBs kompass, HSBs kod för föreningsstyrning och HSBs varumärkesriktlinjer. Dokumenten fungerar som verktyg för att vi tillsammans på ett enkelt sätt ska vårda vårt varumärke, stärka medlemmarnas insyn och inflytande och utveckla vår gemensamma verksamhet inom hela HSB. Styrdokumenten utgår från de kooperativa principerna och ETHOS – våra gemensamma värderingar som är fundamentet för all verksamhet inom HSB.

HSBs strategi för hållbar tillväxt är en integrerad del av HSBs kompass – vilket är HSBs övergripande strategi- och verksamhetsplan. Det innebär att hela HSB, från medlemsnivå till vår riksorganisation, har affärsintegrerade hållbarhetsmål. Läs mer om mål inom HSBs samtliga hållbarhetsområden 22–40.

HSBs ANSVAR

En god regelefterlevnad är en självklarhet i HSB och hela organisationen arbetar aktivt med att ständigt förbättra den. Ett stöd för HSB i det arbetet är ”HSBs ansvar”, en gemensam samling av policys och riktlinjer. HSBs ansvar fungerar som stöd för tillämpning av lagstiftning och andra externa regelverk och ger stöd och medlemsnytta för HSB-föreningarna samt minskar varumärkes-, affärs- och verksamhetsriskerna i HSB.

HSB Riksförbund ansvarar för HSBs Ansvar och policys/riktlinjer antas av förbundsstyrelsen. Därefter rekommenderas HSB-föreningarna och bolagen att besluta om dessa i sina respektive styrelser. Dokumenten uppdateras årligen utifrån förändringar i lagar och regelverk och behov i verksamheten.

HSBs KOMPASS

Vision, uppdrag och strategier med övergripande nyckeltal för en samordnad, hållbar och gemensam utveckling.

HSBs KOD FÖR FÖRENINGSTYRNING

Stöd till bland annat styrelse och valberedning samt medlemmars rätt till insyn och inflytande. Internt verktyg för att säkerställa en öppen och genomlyst organisation. Ska också bidra till att HSB styrs på ett för medlemmarna så effektivt sätt som möjligt.

HANTERING AV HSBs VARUMÄRKE

Riktlinjer och stöd för att HSB-organisationen ska vårda, utveckla och använda det gemensamma varumärket på ett effektivt och korrekt sätt.

ÖVERGRIPANDE POLICYS INOM HSBs ANSVAR

Policy för skydd av HSBs varumärke i samband med mediekris

Policy antogs av förbundsstyrelsen i februari 2018 och syftar till tydliggöra vem som ansvarar för vad när en kris uppstår i någon del av organisationen.

Uppförandekoder

Två uppförandekoder, en för medarbetare och en för samarbetspartners och leverantörer, antogs av förbundsstyrelsen i juni 2017. Uppförandekoden för medarbetare omfattar krav på agerande när vi företräder HSB och våra medlemmar ur ett affärsetiskt perspektiv, exempelvis vid förmåner. Uppförandekoden för samarbetspartners och leverantörer omfattar krav på miljöarbete, mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden och antikorrupcion.

Arbetsmiljöpolicy

Policy antogs av förbundsstyrelsen i oktober 2018 och syftar till att skapa en god arbetsmiljö att trivas och mår bra i.

Kränkande särbehandling

Policy antogs av förbundsstyrelsen i oktober 2018 och syftar till att tydliggöra för alla medarbetare hur de ska gå tillväga om de drabbas och hur HSBs rutin ser ut för att förebygga och hantera kränkande särbehandling.

Ansvarsfulla placeringar

Policy antogs av förbundsstyrelsen i oktober 2017. Denna omfattar krav på att placeringar inte ska ske i företag som kan förknippas med exempelvis oacceptabla arbetsförhållanden, miljöförstöring, barnarbete, diskriminering, tobak, spel, krigsmateriel, alkohol, porr, avancerad skatteplanering eller bristande produktsäkerhet.

Policy för inlåningsverksamhet

Policy antogs av förbundsstyrelsen i april 2018 och syftar till att reglera sådan inlåningsverksamhet som bedrivs i HSB-föreningarna.

Riktlinjer för bosparr regler

Riktlinjer antogs av förbundsstyrelsen i oktober 2017 och syftar till att säkerställa tillämning av regionalt anpassade regler och riktlinjer.

HSBs gemensamma riktlinjer för hyresrätt

Riktlinjer antogs av förbundsstyrelsen i april 2018 och syftar till att skapa förutsättning för HSB-föreningar och dess bolag att skapa en enhetlig och gemensam hantering av bostads-sökande och hyresgäster.

HSBs policy för it- och informationssäkerhet

Policy antogs av förbundsstyrelsen 17 september 2019. Målet för IT- och informationssäkerhet är att rätt information ska tillgängliggöras för rätt person vid rätt tillfälle.

HSBs policy gällande upphandling av konsulter och konsultuppdrag för tidigare anställda

Policy antogs av förbundsstyrelsen 7 februari 2019. Policy är ett stöd för den som upphandlar konsulter.

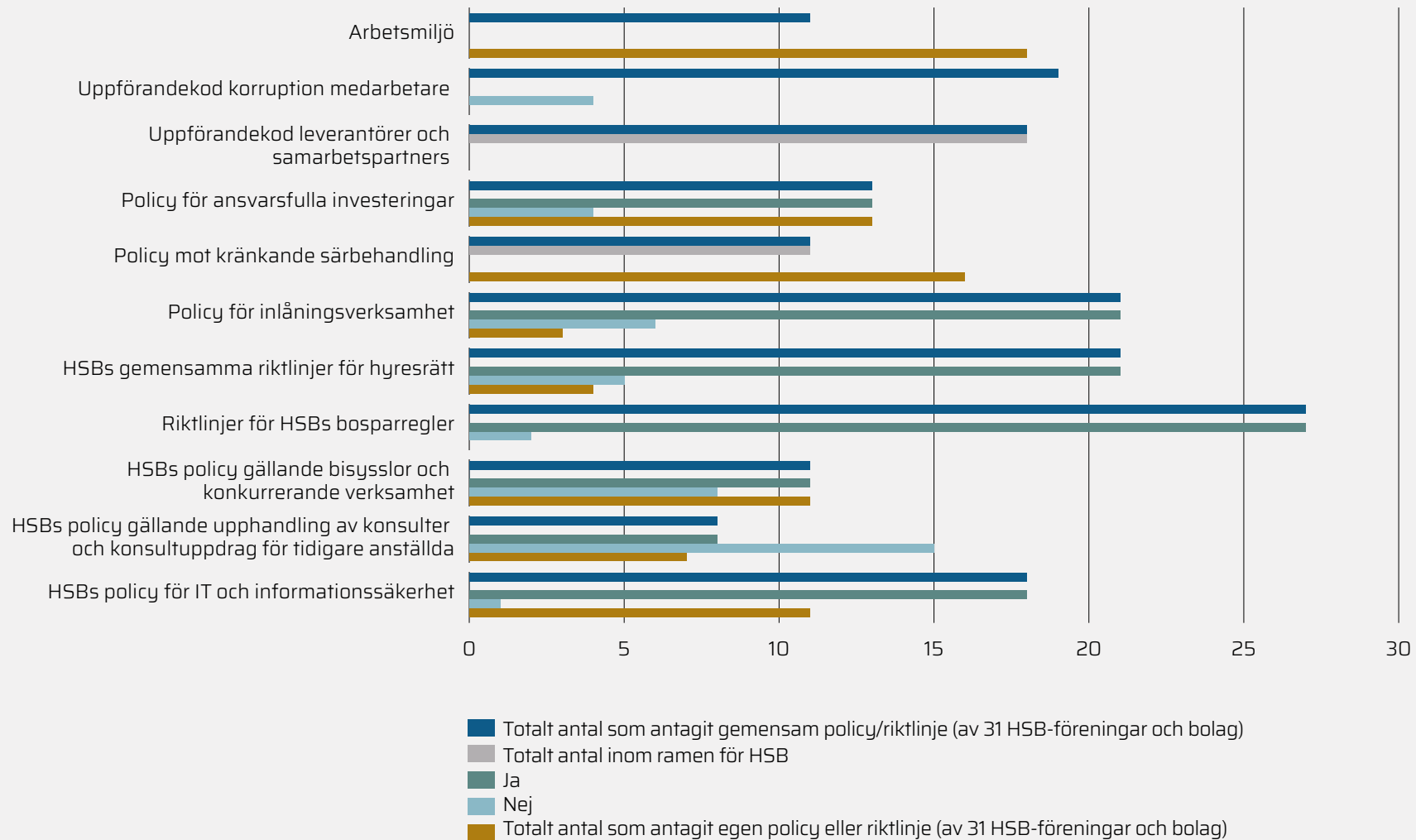
HSBs policy för prioriterade påverkansfrågor

HSB arbetar aktivt med att påverka villkoren för boendet genom att ge vår syn på olika politiska förslag och driva frågor som är viktiga för våra medlemmar, bostadsmarknaden och den hållbara staden. I denna policy fastställs de viktigaste frågorna som vi driver.

Diagrammet nedan visar antalet HSB-föreningar och bolag som antagit gemensamma policys, alternativt har en egen policy.

Gemensam respektive egen policy

HÅLLBARHETSRISKER OCH RISKHANTERING

Osäkerhet kring framtida händelser är ett naturligt inslag i all affärsverksamhet. Dessa kan påverka HSB positivt med möjligheter att skapa ökat värde, medan risker som inte identifieras och hanteras rätt kan påverka förutsättningarna för HSB att utföra sitt uppdrag.

HSBs kooperativa affärsmodell bygger i grunden på hållbara principer med fokus på långsiktighet och värdeskapande snarare än kortsiktiga vinstmaximeringar. Samtidigt innebär affärsmodellen vissa utmaningar då styrning och efterlevnad måste balanseras i linje med medlemmarnas frivillighet och frihet.

HSBs mest väsentliga hållbarhetsrisker är identifierade av representanter från HSBs föreningar och bolag i samband med genomförandet av väsentlighetsanalysen. Under 2019 uppdaterades väsentlighetsanalysen utifrån resultatet av intressentdialogen.

I den kooperativa organisationen ligger ansvar för hantering av ovan nämnda risker hos respektive HSB-förening och bolag, med stöd från HSB Riksförbund. Ett exempel på nationellt stöd är två uppförandekoder framtagna för att bland annat minimera risken för korruption. Det nationella stödet är inte tvingande, men rekommendationen är att koderna implementeras i verksamheten.

Läs mer om HSBs risker i vår hållbarhetsrisktabell på sidorna 20–21.

RISKTABELL 2019

HSBs gemensamma hållbarhetsredovisning

Väsentliga risker	Hantering av risker
MILJÖ	
Klimatpåverkan och klimatanpassning	<ul style="list-style-type: none"> • Energikartläggningar, underhållsplaner och energieffektiviseringar av hyresfastigheter. • Påbörjad utfasning av fossila drivmedel i fordonsparken (med elbilar, biogas, förnybar diesel). • Utredning pågår av energiförbrukning och klimatpåverkan av våra servrar • Leverans av energitjänster för minskning av bostadsrättsföreningars energianvändning och sänkta energikostnader • Installation av solceller för elproduktion på hyresfastigheter. • Åtta hållbarhetsmål som omfattar byggprocessen, driftskedet och möjligheter för klimatsmart boende, ger sedan 2017 inriktning för nyproduktionen bl.a. avseende minskad klimatpåverkan och klimatanpassning. Tillsammans med en tydlig systematik, kvantifierade mål och Miljö- och hållbarhetsprogram med konkreta åtgärder strävar HSB att utveckla nyproduktionen inom dessa frågor. • Resepolicy för att styra mot transportmedel med låg klimatpåverkan. • HSBs nyproduktion miljöcertifieras med Miljöbyggnad byggnadsbetyg silver, som ställer krav på energieffektiva byggnader och förnybar energi samt från och med 2018 klimatberäkning av stomme och grund. Vi har fortfarande relativt stor negativ påverkan men har systematisk uppföljning och arbetar för att ständigt bli bättre med mål som omfattar hela värdekedjan från byggproduktion till möjligheter för klimatsmart boende. • Under 2018 har ett verktyg för Grönnytefaktor, för ökad kvalitet på utemiljön, sju satts. Rutiner finns för generella riskanalyser inför markanskaffning där analyser som kommunen eventuellt gjort tas i beaktning. Fokus framöver är att stärka arbetet avseende klimatrelaterade risker.
Farliga kemiska ämnen i verksamheten	<ul style="list-style-type: none"> • HSBs nyproduktion miljöcertifieras med Miljöbyggnad byggnadsbetyg silver vilket bland annat innebär att HSB arbetar med utfasning och minimering av farliga kemiska ämnen genom att ställa krav på miljöbedömning och loggbok i webbverktyget Byggvarubedömningen (där HSB är delägare). Ett arbete pågår för att fler produktgrupper ska omfattas av dessa krav. • Vid inköp av IT-produkter prioriteras TCO-certifiering, men fördjupat arbete behövs. • Vid renovering, om- och tillbyggnad av HSBs hyresfastigheter och vid projektledning för bostadsrättsföreningar används Byggvarubedömningen sporadiskt, här finns behov av implementering för att minimera risken. • Hälften av HSB-föreningarna använder webbverktyget Chemgroup för hantering av kemiska produkter i förvaltningsverksamheten. Chemgroup hjälper föreningarna att följa regelutveckling på kemikalieområdet, samt underlätta upprättande av kemikalielistor. Årliga undersökningar visar att mängden kemiska produkter i förvaltningen minskar och särskilt farliga ämnen fasas ut, förbättringspotential finns dock ytterligare vad gäller riskbedömningar.
Avfall - minimering, cirkulering och hantering	<ul style="list-style-type: none"> • HSB ställer krav på entreprenörer att avfall som uppstår i våra nyproduktionsprojekt ska hanteras och källsorteras i enlighet med Sveriges Byggindustriers riktlinjer för resurs- och avfallshantering vid byggande och rivning samt att avfallsstatistik i enlighet med riktlinjerna ska sammanställas för varje projekt. • Generella krav på god avfallshantering ställs vid renovering, om- och tillbyggnad av HSBs hyresfastigheter och bostadsrätter, dock finns förbättringspotential. En enhetlig och jämförbar avfallsstatistik från om- och nybyggnadsprojekt är en förutsättning för att kunna identifiera brister och åtgärder. Ett förbättringsarbete med att följa upp avfallsstatistik pågår. • Kontinuerlig förbättring av avfallshantering i brf:er och i våra egna lokaler.
SOCIALA FÖRHÅLLANDEN	
Bristande mångfald och diskriminering	<ul style="list-style-type: none"> • Mål om ökad mångfald och mätning av mångfald i HSB föreningarnas styrelser, ledningsgrupper och medarbetargrupper. • Medarbetarundersökningar (bl.a. frågor om diskriminering och trakasserier). Ny policy mot diskriminering är framtagen och ligger i HSBs gemensamma policysamling, HSB Ansvar, samt en handlingsplan som stöd för chefer och medarbetare om något skulle inträffa. • Lönekartläggningar genomförs årligen.
Att människor inte har råd att köpa HSBs nyproducerade bostäder	<ul style="list-style-type: none"> • Ambitionen är att bygga mer för fler. Initiativet HSB Dela pågår som pilotprojekt. Med HSBs bosparande och de opinionsfrågor som HSB driver vill vi få fler att spara till kontantinsatsen för att ha möjlighet att efterfråga en bostad.

Väsentliga risker	Hantering av risker
PERSONAL	
Stressrelaterad ohälsa	<ul style="list-style-type: none"> Stressrelaterad ohälsa och risk för sådan följs upp årligen i medarbetarundersökningar och hanteras via den riskbedömning och handlingsplan som nämns ovan. Även medarbetarsamtal, personalvård, såsom hälsoundersökningar är exempel på hantering i verksamheten. Vid stressrelaterad sjukfrånvaro tas oftast externa experter in för individanpassat samtalsstöd. Medarbetarnas syn på belastning och arbetstider mäts årligen. Pågående systematisering av arbetsmiljöarbetet (skyddskommitté, mer resurser). Inom ramen för verksamhetsplaneringen vidtas vid behov åtgärder för att komma till rätta med eventuella problem som identifieras vid den årliga medarbetarmätningen. Processer finns och håller på att vidareutvecklas.
Kompetensförsörjning	<ul style="list-style-type: none"> För att behålla kompetens gör vi bland annat NMI-undersökning årligen och har utvecklingssamtal med samtliga medarbetare. Employer branding är en del av vår marknadsstrategi och vi arbetar med att fylla vårt arbetsgivarvarumärke med innehåll och kommunicera med branschen. Vi kartlägger också löpande behov av rekrytering.”
Organisatorisk och social arbetsmiljö	<ul style="list-style-type: none"> Riskanalyser för att ta fram handlingsplaner, så kallade riskbedömningar av organisatorisk och social arbetsmiljö (enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter). Riskbedömningarna baseras på NMI-undersökningens resultatet, vilken innehåller alla delar som ska riskbedömas, t.ex. psykosocial arbetsmiljö, tid att utföra arbetsuppgifter, diskriminering/trakasserier.
Olyckor på arbetsplats vid fastighetskötsel	<ul style="list-style-type: none"> Regelbunden egenkontroller i fastigheter (fastighetsskötares arbetsplats). Regelbundna arbetsmiljöronder i egna lokaler.
Olyckor på byggarbetsplatser på nyproduktions- och renoverings entreprenader	<ul style="list-style-type: none"> Risken fångas upp i uppförandekoden för samarbetspartners som ska ingå som bilaga till samtliga entreprenadavtal. Krav i entreprenadavtal att entreprenören ska ansvara för arbetsmiljö på byggarbetsplatsen, utföra arbetsmiljöronder och att redovisa en arbetsmiljöplan. Även avstämningspunkt i byggmötesprotokoll. Olyckor rapporteras av entreprenören enligt lag till arbetsmiljöverket och vår egna uppföljning för avslutade projekt är nu på plats. Ska finnas en tydlig ansvarsbeskrivning mellan byggherre och entreprenör, arbete pågår med att se över rutinerna kring detta.
RESPEKT FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER	
Kränkningar av mänskliga rättigheter i leverantörskedjan	<ul style="list-style-type: none"> HSB webbverktyg för leverantörsbedömning används av den centrala inköpsavdelningen sedan flera år tillbaka och utökades under 2017 till flera HSB-föreningar och bolag, som börjat bedöma sina leverantörer enligt mänskliga rättigheter och ansvarstagande i leverantörsleden. Fler HSB föreningar behöver implementera verktyget för att minska risken. HSB-gemensam uppförandekod för leverantörer och partners. Aktivt deltagande i utveckling av kriterier för socialt ansvar för byggprodukter som har utvecklats inom det branschgemensamma webbverktyget Byggvarubedömningen.
Människorättsrisker i kapitalförvaltning	<ul style="list-style-type: none"> Svanenmärkta fonder inom Bosparandet. Policy för ansvarsfulla investeringar finns.
MOTVERKANDE AV KORRUPTION	
Korruption vid markanskaffning, upphandling v entreprenörer och vid avtal	<ul style="list-style-type: none"> HSB-gemensam uppförandekod för medarbetare som innefattar korruptionsprevention sedan 2017. e-utbildning av HSBs medarbetare, förtroendevalda och beslutsfattare inom korruption och mutor är under utveckling och ska implementeras Verktyg används för att säkerställa att alla leverantörer har F-skatt och är momsregistrerade samt kontrollera att de inte är blufföretag. Görs också kontroll avseende kopplingar till medarbetare med vissa behörigheter samt styrelsen i bolag. Leverantörsbedömningssystem används för att uppmana stora leverantörer att utföra självskattning av sitt hållbarhetsarbete. System för klagomålshantering när det gäller betaltjänster finns. Visslarblåsarsystem är upprättat och implementerat under 2018.

VÅRA MÅL

HSBs hållbarhetsarbete är en resa. Vi befinner oss i ständig utveckling för att skapa det goda boendet. Här kan du läsa om våra mål och om hur vi arbetar inom våra fyra fokusområden; resurseffektivitet, klimat, hållbara tjänster och produkter samt att vara en viktig samhällsaktör. Under 2019 har vi gjort flera fina framsteg.

LÄS MER PÅ SIDORNA 23-40 →

ÅRET I SIFFROR

HSB har mer än halverat sin klimatpåverkan sedan basåret 2008 med en minskning på 54 procent.

657 477
MEDLEMMAR

Under 2019 har antalet medlemmar i HSB växt med 9 332 - en ökning med 1,4 procent.

139 571
BOSPARARE

Under 2019 anslöt sig 3 083 personer till HSBs bosparande - en ökning med 2 procent.

6%

MARKNADSANDEL

HSB byggde 6 procent av påbörjade bostadsrättslägenheter i Sverige under 2019.

57,3%

SOLIDITET

Justerad soliditet i genomsnitt för hela HSB var under 2019 57,3 procent.

-54%

**MINSKAD
KLIMATPÅVERKAN**

HSB har minskat klimatpåverkan (kgCO₂/Atemp) med 54 procent sedan 2008.

52%   **48%**

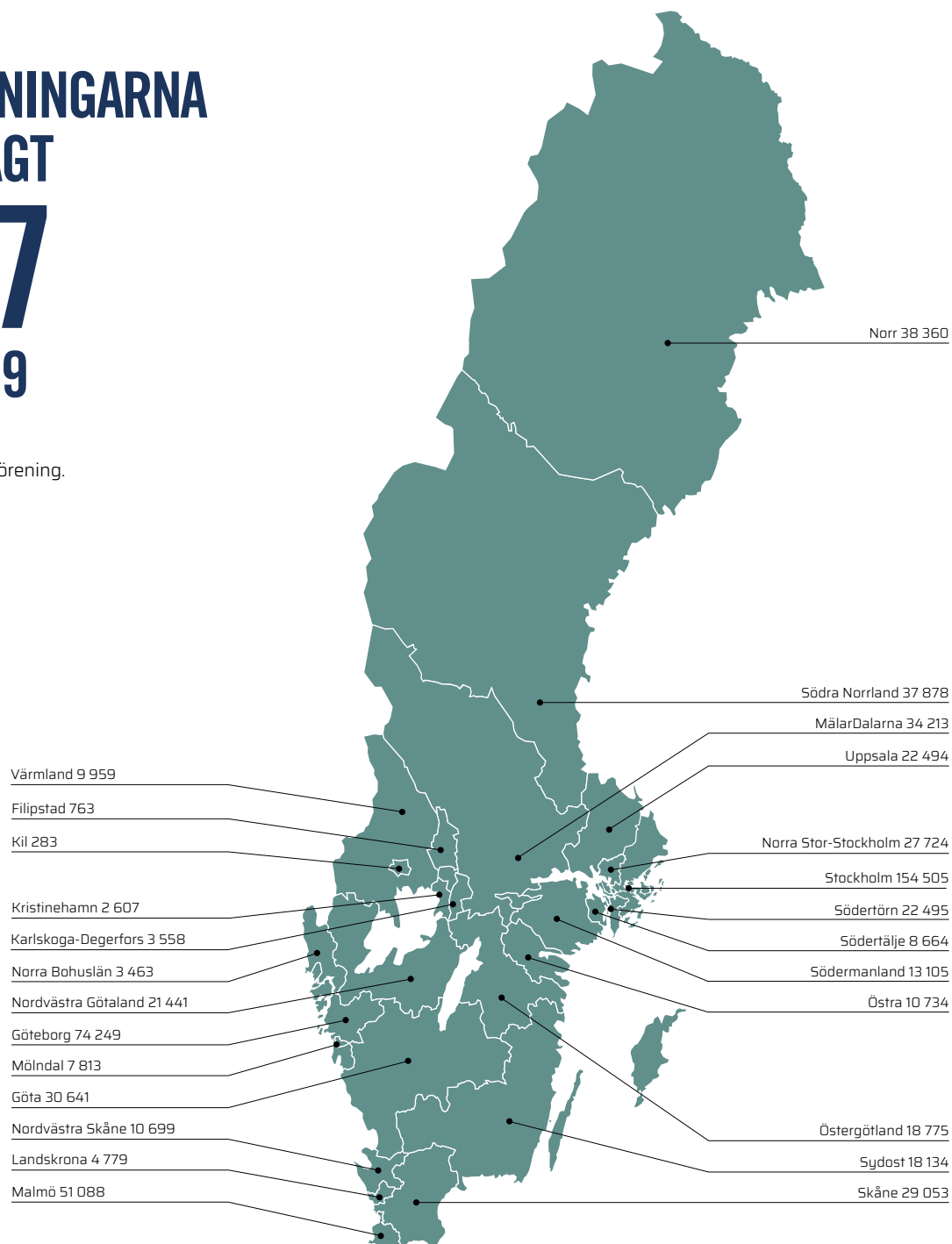
JÄMSTÄLLDHET

Könsfördelning i ledningsgrupperna för regionala HSB-föreningar och bolag var 52 procent män och 48 procent kvinnor under 2019.

DE 26 HSB-FÖRENINGARNA HADE SAMMANLAGT **657 477** MEDLEMMAR 2019

Kartan visar antal medlemmar per HSB-förening.

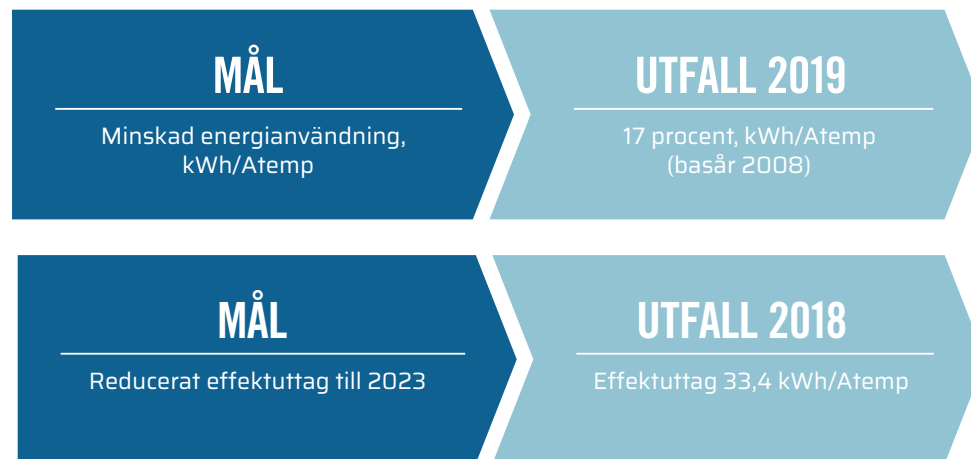

HUSHÅLLNING AV RESURSER

Vi arbetar för en hållbar och resurseffektiv medlems- och affärsverksamhet som optimerar vårt bidrag till en hållbar utveckling och minskar vårt beroende av begränsade resurser.

Vår strävan är att göra mer med mindre, vilket är bra för såväl ekonomin som för miljön. Vårt mål är att 2023 ha en hållbar och resurseffektiv medlems- och affärsverksamhet som optimerar vårt bidrag till en hållbar utveckling och minskar vårt beroende av begränsade resurser. Det kan vi uppnå genom bland annat kloka materialval utan farliga ämnen, ökad materialåtervinning och återanvändning, samt minskad energianvändning.

Utfall för 2019 saknas. Kommer att mätas 2020.

Utöver de gemensamma målen rekommenderas HSB-föreningarna och bolagen att arbeta med målen:

- Merparten av bygg- och rivningsavfallet går till återanvändning och materialåtervinning 2023.
- Nära noll farliga ämnen i byggmaterial och produkter 2023.

LÄS MER PÅ SIDORNA 26-27 →

MED FOKUS PÅ RESURSFÖRBRUKNING

Byggnader och fastigheter står för en stor del av resursförbrukningen i samhället. För HSB är det viktigt att arbeta med att minimera de resurser som används för att kunna leverera enligt våra uppsatta hållbarhetsmål. Vi ställer även krav på att våra leverantörer ska arbeta med miljöfrågor, där stor påverkan sker, läs mer på sidan 37.

HSB har som mål att all nyproduktion ska certifieras enligt Miljöbyggnad byggnadsbetyg silver. *Se figur 1.* Med certifiering enligt Miljöbyggnad görs en oberoende bedömning på viktiga kvaliteter hos en byggnad vad gäller energi, inomhusmiljö och material. Under 2019 uppnådde 44 procent av HSBs färdigställda projekt en preliminär certifiering enligt Miljöbyggnad Silver för alla byggnader. Delar av de ocertifierade projekten kommer att certifieras under 2020. Övriga avvikelser beror bland annat på beslut i tidigare skeden som inte når certifieringskraven, något som utvärderas hos de byggande bolagen och föreningarna.

MINSKAD ENERGIANVÄNDNING

HSBs totala energianvändning (kWh/Atemp) i egenägda hyresfastigheter och lokaler har under 2019 minskat med 17 procent med utgångspunkt från basåret 2008. *Se figur 2.* Elanvändningen har minskat med 24 procent och fjärrvärmeanvändningen med 8 procent mätt i kWh/Atemp, med utgångspunkt från 2008. De energiposter som är inkluderade i ovanstående är driftel, kontorsel, fjärrvärme, fjärrkyla, samt den mindre mängd bränslen som används för uppvärmning av fastigheter (eldningsolja, naturgas och pellets).

Energieffektivisering i bostäder är ett område som står inför stora förändringar i och med EU-staternas reviderade direktiv från 2018 angående energieffektivisering, byggnaders energiprestanda, förnybar energi och energimarknader. HSB följer utvecklingen noga och har deltagit i arbetet med att anpassa direktiven till svenska förhållanden.

Vårt erbjudande av tjänster inom energieffektivisering möjliggör stora besparingar. Läs mer om våra energitjänster på sid 31–33. Som exempel har vi under 2019 sett, och mött upp, en ökad efterfrågan på solel från våra medlemmar.

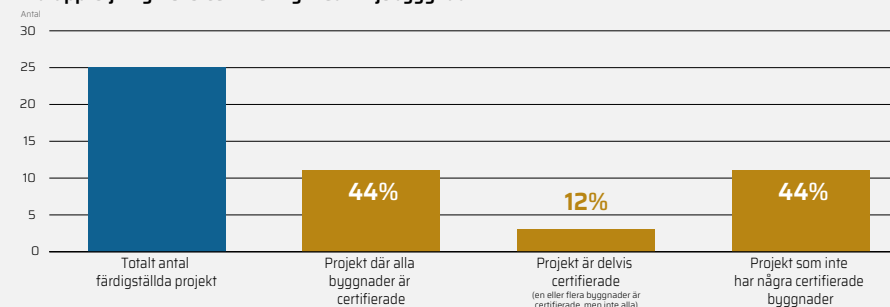
Utöver att vi använder oss av miljöcertifieringssystemet Miljöbyggnad vid nybyggnation, vilket innebär bättre energiprestanda än vad gällande byggregler kräver, innefattar vårt arbete inom energieffektiviseringsområdet också frågor om elbilsladdning och individuell mätning av varmvatten i nyproducerade bostäder.

EFFEKTUTTAG

Effektuttag står allt högre på agendan i samhällets energidebatt. 2018 mätte HSB för första gången effektuttag för fjärrvärme i egenägda hyresfastigheter och lokaler. Resultatet visar på en stor skillnad mellan hur HSB-föreningarna har arbetat med att sänka effektuttaget (genom effektiviserad energianvändning), vilket bör påverka driftnettot. Hur mätning av effektuttag för el ska göras kommer att utformas under 2020. En mätning av effektuttaget kommer göras igen för 2020.

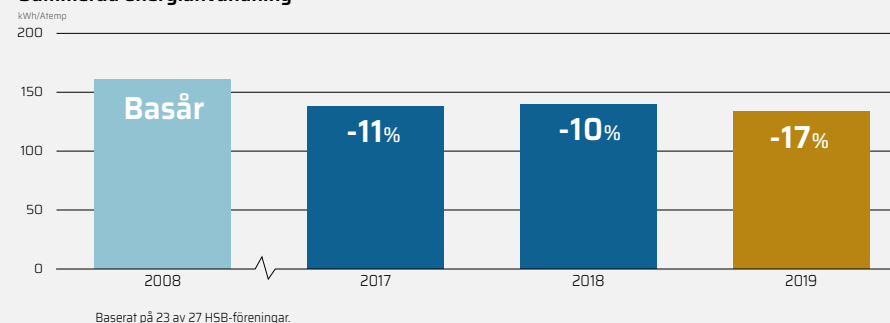
Måluppföljning 2019 certifiering med Miljöbyggnad

FIG. 1

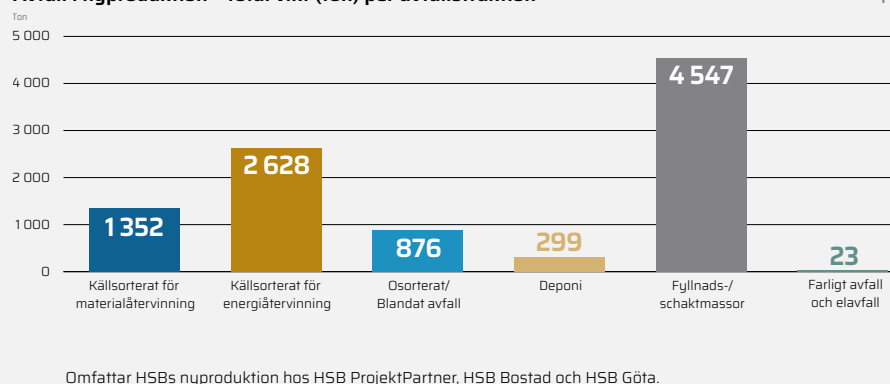
Summerad energianvändning

FIG. 2

Avfall i nyproduktion - total vikt (ton) per avfallsfraktion

FIG. 3

MATERIALÅTERVINNING OCH ÅTERANVÄNDNING

En prioriterad fråga inom ramen för HSBs arbete för ökad resurseffektivitet är materialåtervinning och sortering av bygg- och rivningsmaterial. Vi mäter och följer upp avfallstyp och hanteringsmetod för att kunna säkerställa att arbetet sker så resurseffektivt som möjligt. Under 2019 har vi ytterligare förbättrat uppföljningen av statistiken och kravställer på entreprenörerna. Nästa steg är att sätta gränser för mängden byggavfall som får uppstå i HSBs projekt.

Som en av Sveriges största aktörer på bostadsmarknaden ser vi till att entreprenörerna i all vår nyproduktion hanterar och sorterar avfall enligt de branschgemensamma riktlinjerna ”Resurs- och avfallsriktlinjer för byggande och rivning”.

KLOKA MATERIALVAL

HSB satsar stort på kloka materialval och arbetar för att minska mängden farliga ämnen i byggmaterial och produkter. I nyproduktion miljöbedöms byggmaterial i webbverktyget Byggvarubedömningen, vilket är en standard för miljöbedömning av produkter. 2019 lades ytterligare fokus på att bygga upp kunskapen om klimatpåverkan från materialen i stomme, grund och klimatskal. Vi arbetar även med webbverktyget Chemgroup för att fasa ut farliga ämnen i kemiska produkter som används i förvaltningsverksamheten. Se total vikt per avfallstyp i *figur 3* (sid 26).

BRANSCHSAMARBETEN FÖR ÖKAD RESURSEFFEKTIVITET

HSB deltar i en rad samarbeten för att öka resurseffektiviteten i branschen. Samverkan är en viktig nyckel för att kunna hålla ett högt tempo och skapa snabba resultat, vilket är en förutsättning för att nå våra högt ställda mål i en föränderlig värld.

Exempel på myndighets- och branschsamarbeten som HSB har deltagit i under 2019:

- Ordförandeskap i Miljöbyggnads operativa råd och deltagande i utvecklingen av miljöcertifieringssystemet för byggnader i drift.
- Dialog och sakkunskaper till utredningar som myndigheter utfört åt regeringen angående utveckling av: klimatdeklarationer, energikrav i byggreglerna, individuell mätning och debitering av värme och varmvatten, vägledning ekosystemtjänster bygg och förvaltning, elcertifikatsystemet, inspektion av uppvärmnings- och luftkonditioneringssystem, krav på laddinfrastruktur, tillståndprocesser för elnät och förutsättningarna för små aktörer i energisystemet, renoveringsstrategi för Sverige mm.
- Deltagande i Värmemarknadskommittén där fastighetsbranschen tillsammans med Energiföretagen Sverige har tagit fram principer för att miljövärdera fjärrvärme – både i bokförings- och framåtblickande perspektiv.
- Samverkan med Fossilfritt Sverige, färdplanerna för fossilfri bygg- och anläggningssektor och uppvärmningssektor.

MINSKNING AV KLIMATPÅVERKAN

För klimatets skull satsar vi på minskad klimatpåverkan från byggandet, en ökad andel förnybar energi till fastigheterna och en fossilfri fordonsflotta.

Hur vi människor lever, bor och konsumerar i våra städer och samhällen har en stor påverkan på vår planet. Vi på HSB, och våra medlemmar, tar dagligen en mängd beslut som, oavsett om de fattas vid köksbordet eller i styrelserummet, har påverkan på vår närmiljö och planeten i stort.

Som Sveriges största bostadskooperativ har vi därför ett ansvar och en möjlighet att bidra till en positiv samhällsutveckling. Vår långsiktiga målsättning är att 2030 ha nära noll klimatpåverkande utsläpp och att våra bostadsrättsföreningar ska vara anpassade till ett förändrat klimat.

Utöver det gemensamma målet finns frivilliga mål som vi rekommenderar föreningar och bolag att arbeta med målen:

- Lägre klimatpåverkan från nyproduktionsprocessen
- Öka andelen fossilfri energi till fordon och effektivisera transportarbetet
- Öka andelen förnybar och återvunnen energi

LÄS MER PÅ SIDORNA 29-30 →

VÅR KLIMATPÅVERKAN HAR MER ÄN HALVERATS

HSBs mål till 2023 är att minska klimatpåverkan med 75 procent med utgångspunkt från basåret 2008. Under 2019 har HSB som helhet minskat klimatpåverkan med 54 procent, för nyckeltalet kgCO_{2e}/Atemp. Se figur 4. Resultatet beror på övergång till förnybar el, effektivisering av elanvändning (-24 procent, kWh/Atemp), mindre klimatpåverkan från fjärrvärmens (-33 procent, kgCO_{2e}/Atemp), utfasning av kvarvarande oljepannor, samt energieffektivisering och en förnybar andel av energianvändningen till drivmedel i fordonsparken (39 procent).

HSB beräknar utsläppen enligt den internationella beräkningsstandarden Greenhouse Gas Protocol. Inom ramen för Greenhouse Gas Protocol avgränsas utsläppen i tre grupper:

1. Direkta utsläpp av växthusgaser från egenägda källor – egenägd uppvärmning och drivmedel för fordon och maskiner (Scope 1).
2. Indirekta utsläpp av växthusgaser, energi – köpt el, fjärrvärme och fjärrkyla (Scope 2).
3. Övriga indirekta utsläpp av växthusgaser – tjänsteresor och produktion av energibärare (Scope 3).

Klimatpåverkan

kgCO_{2e}/Atemp

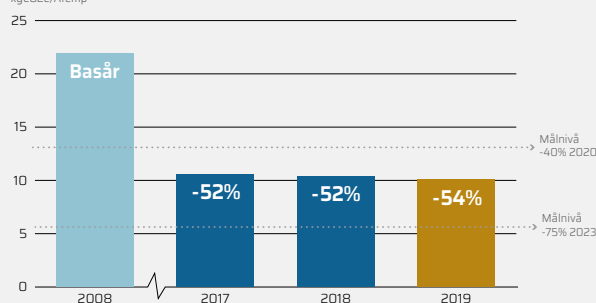

FIG. 4

Baserat på 23 av 27 HSB-föreningar.

Vi beräknar klimatpåverkan för el och fjärrvärme i våra hyresrätter, fordon och resor i förvaltningsverksamheten. Bostadsrättsföreningarnas klimatpåverkan från energianvändning samt nyproduktionens klimatpåverkan innefattas inte i denna beräkning.

ELANVÄNDNING OCH FÖRNYBAR EL

Trots en ökning i den egenägda ytan i fastigheter och lokaler har den totala energianvändningen minskat med 17 procent sedan 2008. Se fördelning av koldioxidutsläpp i figur 5. Vid jämförelse av elanvändning per yta (kWh/Atemp) har en minskning med 24 procent till 2019 skett sedan 2008. Samtidigt har en övergång till ursprungsmärkt förnybar el medfört att det totala utsläppet av växthusgaser från inköpt el har reducerats med totalt 86 procent i HSB-föreningarna. Sett till HSBs mål om att minska utsläppen med 75 procent till 2023 har denna del varit av mycket stor vikt.

HSB klimatvärderar el enligt en trappstegsmodell:

- De HSB-föreningar och bostadsrättsföreningar som väljer att producera egen el har mycket liten klimatpåverkan och hamnar på lägsta trappsteget
- De som köper förnybar el på marknaden får större klimatpåverkan motsvarande mellersta trappsteget
- De som inte väljer aktivt får så kallad nordisk residualmix med högst klimatpåverkan

Fördelning av HSBs koldioxidutsläpp

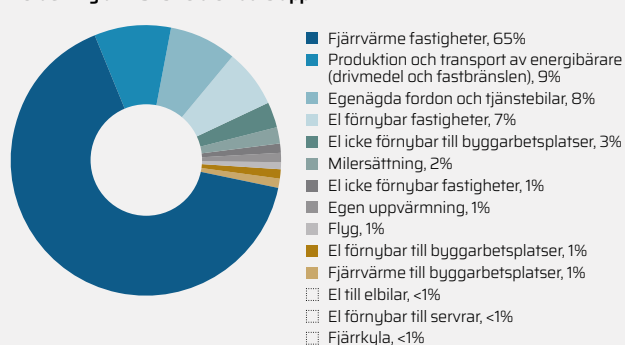

FIG. 5

Baserat på 28 av 31 HSB-föreningar och bolag

FJÄRRVÄRME

Fjärrvärme står för merparten av HSBs beräknade klimatpåverkan då det är den enskilt största energiposten. Fjärrvärmehanvändningen har sedan 2008 minskat med 8 procent (kWh/Atemp) medan klimatpåverkan för fjärrvärme per yta (kgCO_{2e}/Atemp), på grund av fjärrvärmeföretagens ändrade bränslemixar, har minskat med 33 procent. Se figur 6.

HSB har tillsammans med andra bostadsorganisationer och Energiföretagen Sverige kommit överens om en gemensam metod för att miljövärdera fjärrvärme. Metoden innebär att klimatpåverkan för alla använda bränslen räknas ihop till en emissionsfaktor per fjärrvärmenet, som sedan kan multipliceras med den köpta energianvändningen. Överenskommelsen innefattar också sedan 2018 principer för hur miljövärdering av förändrad energianvändning i ett framtidsblickande perspektiv ska göras.

En prioriterad fråga är att minska mängden köpt energi och sänka toppeffekten för fjärrvärme. Det kräver utveckling av våra byggnader för att kunna minska topparna med bibehållen komfort inomhus. Målet är att minska effekttopparna då de förbrukar såväl ekonomiska som miljömässiga resurser. Med en balanserad fjärrvärmehanvändning kan vi säkerställa att den köpta energin är förnybar.

Fjärrvärme - energi och klimatpåverkan per Atemp

kWh/Atemp

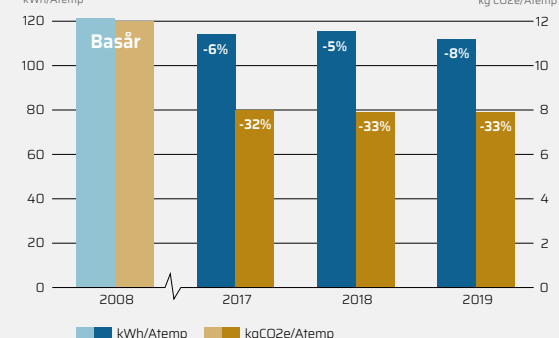

FIG. 6

Baserat på 23 av 26 HSB-föreningar.

FÖRNYBAR ENERGI TILL HSBs FORDON

De direkta utsläppen av växthusgaser från HSBs fordonsflotta har minskat med 45 procent sedan 2008.

Den totala energianvändningen för HSBs fordon har, sett till samtliga HSB-föreningar, minskat med totalt 20 procent sedan 2008. Andelen förnybar energi, sett till total energianvändning kopplat till drivmedel hos samtliga HSB-föreningar, var 39 procent under 2019, vilket är en förbättring med 4 procent sedan 2018.

De föreningar med högst andel förnybar energi 2019, sett till total energianvändning kopplat till drivmedel, var HSB Uppsala (92 procent), HSB Östra (42 procent), HSB Mälardalarna (41 procent), HSB Norra Bohuslän (41 procent) samt HSB Södra Norrland (40 procent). I dessa HSB-föreningar används biogas, HVO-diesel, och diesel med hög inblandning av förnybar diesel. El används också i allt större utsträckning.

För att åstadkomma fortsatta utsläppsminskningar ska drivmedelsanvändningen effektiviseras ytterligare och fordonsparken ska i betydligt större utsträckning bestå av fordon som drivs med biodiesel, fordonsgas, etanol och förnybar el.

I HSBs egna hyreslägenheter fanns vid årets slut totalt 191 laddpunkter för elbilar, en ökning med 54 procent sedan 2018. Läs mer om solceller och laddpunkter för elbilar under avsnittet om Hållbara tjänster och produkter, sid 31–33.

KLIMATANPASSNING - EN GUIDE FÖR BOSTADSRÄTTSFÖRENINGAR

HSB Riksförbund har under 2019 tagit fram en guide för hur bostadsrättsföreningar kan säkra sina byggnader mot konsekvenser till följd av ett förändrat klimat. I guiden, som bostadsrättsföreningar hittar under den digitala plattformen [Mitt HSB](#) (inloggat läge), finns information om hur en bostadsrättsförening kan komma att påverkas och vägledning kring lämpliga åtgärder att vidta för byggnader, gårdar och mark utifrån fastighetens läge och förutsättningar.

TILLVÄXT AV HÅLLBARA TJÄNSTER OCH PRODUKTER

Med attraktiva erbjudanden, som också är resurseffektiva och har låg klimatpåverkan, vill vi göra det enklare för våra medlemmar och kunder att välja oss. Tillsammans gör vi skillnad.

Vi på HSB är stolta över att vi under nästan 100 år har skapat det goda boendet, ett arbete vi kommer att fortsätta med i många år framöver. Vårt fokusområde hållbara tjänster och produkter handlar såväl om att hållbarhetssäkra befintliga tjänster och produkter som att utveckla nya innovativa erbjudanden. Målet är att öka andelen hållbara tjänster och produkter i relation till total omsättning i förvaltning, nyproduktion, medlem, fastighet och finans.

MÅL

Öka andelen hållbara tjänster och produkter

UTFALL 2019

75 procent av de tekniska tjänsterna bedöms vara hållbara*

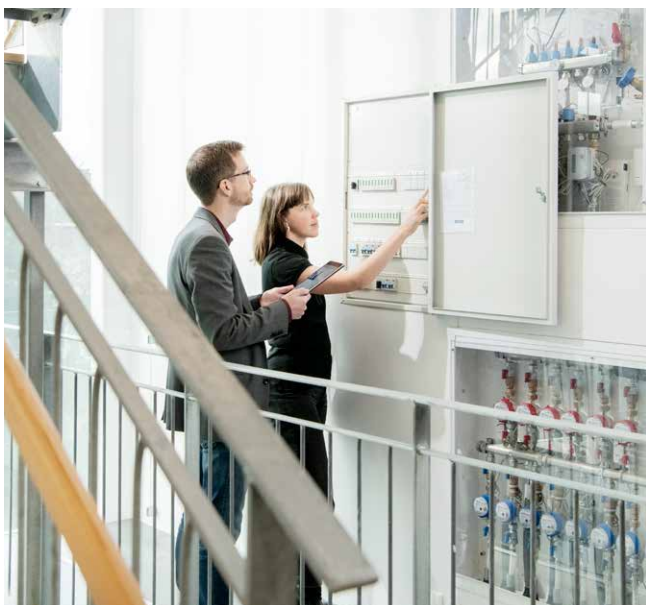
* På grund av stor variation i antal utvärderade tjänster hos föreningarna är utfallet osäkert. Ambitionen är att under 2020 förbättra jämförbarheten mellan föreningarnas resultat.

Utöver de gemensamma målen rekommenderas de regionala HSB-föreningarna och bolagen att arbeta med målen:

- Alla HSBs leverantörer är hållbarhetssäkrade 2023.

LÄS MER PÅ SIDORNA 32-33 →

HÅLLBARA TJÄNSTER OCH PRODUKTER FÖR FRAMTIDENS BOENDE

Under 2018 tog vi fram ett verktyg för inventering av våra tjänster och produkter med avsikt att kunna mäta hur hållbara de är. Detta har resulterat i en checklista som HSB-föreningarna använder där fokus har legat på att utvärdera våra tekniska tjänster. Mätningen för 2019 var den andra i ordningen och inför mätningen förenklades enkäten ytterligare. Resultatet visar att 75 procent av de utvärderade tekniska tjänsterna bedöms vara hållbara utifrån HSB-föreningarnas självskattning. Notera att 19 av 26 HSB-föreningar deltog i utvärderingen. Av dessa 19 föreningar utvärderade 11 föreningar 1–5 tjänster, 6 föreningar utvärderade 9–12 tjänster och 2 föreningar utvärderade 16–17 tjänster. Att det är så stor variation i antal utvärderade tjänster gör dock att resultatet blir osäkert och kräver en djupare analys. Ambitionen är att under 2020 förbättra enkäten ytterligare ett steg och att få fler föreningar att utvärdera de tekniska tjänsterna.

Läs även om hur vi bedömer våra leverantörer och entreprenörer och stöttar dem i arbetet med att hållbarhets-säkra sina verksamheter på sidan 37.

ENERGITJÄNSTER

Ett område som HSB lägger mycket kraft på är att erbjuda energitjänster. Det som skiljer oss och våra lösningar från många andra i branschen är att vi arbetar från ax till limpa, det vill säga från utredning och analys till installation, driftsättning och löpande uppföljning. En viktig del i dessa tjänster är just det löpande arbetet och övervakningen av energianvändningen, där vi kan identifiera avvikelser såsom vattenläckor eller andra fel.

Vi tar ett helhetsgrepp om energianvändningen med fokus på långsiktighet, miljöpåverkan och kostnadsneutralitet. Resultatet för HSBs bostadsrättsföreningar blir lägre kostnader och miljöpåverkan, men också andra positiva effekter såsom bättre inomhusklimat. Vi tar ett helhetsgrepp på energin med fokus på långsiktighet, miljöpåverkan och kostnadsneutralitet. Resultatet för våra kunder blir lägre kostnader och mindre miljöpåverkan, men också andra positiva effekter såsom bättre inomhusklimat.

SOLEL - MER ÄN EN FÖRDUBBLING

Under 2019 har flera soleanläggningar installerats hos HSB bostadsrättsföreningar och i HSBs egna fastigheter. Hos HSB bostadsrättsföreningar fanns vid årets slut 8 153 kW installerad effekt, en ökning med 70 procent från 2018 (4 796 kW). I HSBs hyresfastigheter fanns 1 789 kW, en ökning med 15 procent från 2018 (1 554 kW). Vid årets slut fanns i hela HSB 9 942 kW installerad effekt, vilket innebär en ökning med 57 procent jämfört med 2018 (6 350 kW). HSB står för omkring 1,4 procent av Sveriges totala installerade effekt solexel, något som till stor del har möjliggjorts tack vare ett stort intresse hos våra medlemmar – vilket gagnar både klimatet och fastigheternas elkostnader.

LADDPUNKTER - NÄSTAN 1 000 STYCKEN

Ytterligare en tjänst där efterfrågan har tilltagit under 2019 är installation av laddpunkter för elbilar och elhybrider. Vid slutet av året finns totalt 736 laddpunkter i HSBs bostadsrättsföreningar, en ökning med 75 procent sedan 2018 (420). I HSBs egna hyreslägenheter fanns vid årets slut totalt 191 laddpunkter, en ökning med 54 procent sedan 2018 (124). Totalt i hela HSB fanns 927 laddpunkter, en ökning med 70 procent sedan 2018 (544).

CHECKLISTA HÅLLBARHET FÖR BOSTADSRÄTTSFÖRENINGAR

Under året har vi sett en allt större efterfrågan från medlemmar och bostadsrättsföreningar på stöd för hur de kan arbeta mer hållbart. Mot bakgrund av detta har HSB Stockholm tagit fram checklistan En hållbar brf, som innehåller korta punkter kring hur man som bostadsrättsförening kan komma igång och vilka områden man bör fokusera på. Checklistan innehåller tips om alltifrån att utse en hållbarhetsansvarig till att genomföra en energikartläggning.

KLIMATANPASSNING - EN GUIDE FÖR BOSTADSRÄTTSFÖRENINGAR

HSB Riksförbund har tagit fram en guide för hur bostadsrättsföreningar kan säkra sina byggnader till följd av konsekvenserna av ett förändrat klimat.

Atmosfären och haven har värmts upp, mängden snö och is har minskat och havsnivån har höjts. Det får konsekvenser både för enskilda och för samhället. Försäkringsbolagen ser en tydlig trend mot ökade kostnader för väderrelaterade material- och personskador.

Mot bakgrund av detta finns behov av att arbeta förebyggande utifrån den kunskap som finns. I guiden finns information om hur en bostadsrättsförening kan komma att påverkas och vägledning kring lämpliga åtgärder för byggnader, gårdar och mark utifrån fastighetens läge och förutsättningar. Klimatanpassningsguiden är publicerad på [Mitt HSB](#) (inloggat läge).

HSB LIVING LAB

NNya, innovativa och smarta lösningar är en viktig pusselbit till framtidens hållbara samhälle och det goda boendet. För att ligga i framkant bedriver HSB ett innovationsprojekt, HSB Living Lab, tillsammans med bland annat Chalmers tekniska högskola i Göteborg. I HSB Living Lab bor ett 30-tal personer permanent, samtidigt som hela huset är ett laboratorium där forskning pågår dygnet runt. Det är en unik testbädd där forskning sker i en verklig boendemiljö. Hittills har cirka 100 projekt startat i HSB Living Lab inom allt från delningsekonomi, energieffektivisering, bättre vattenhantering och digitalisering till cirkulär ekonomi och byggmaterial. Läs mer om [HSB Living Lab](#).

SYSTEMATISKT MILJÖARBETE - PÅ NEDÅTGÅENDE

Under 2019 bedrev 12 av 26 HSB-föreningar ett systematiskt miljöarbete, vilket bland annat kan innebära att HSB-föreningen har en miljöpolicy, kort- och långsiktiga mål, miljöhandlingsplan och genomför regelbundna miljöutbildningar. Åtta HSB-föreningar är miljöcertifierade enligt ISO 14001:2015 och två är miljödiplomerade enligt Svensk Miljöbas. Vi ser en trend hos HSBs föreningar av oförnyad certifiering för miljöledningssystem. Däremot förekommer ofta ett systematiskt miljöarbete, dock utan genomförande av tredjeparts-certifiering. *Se figur 7.*

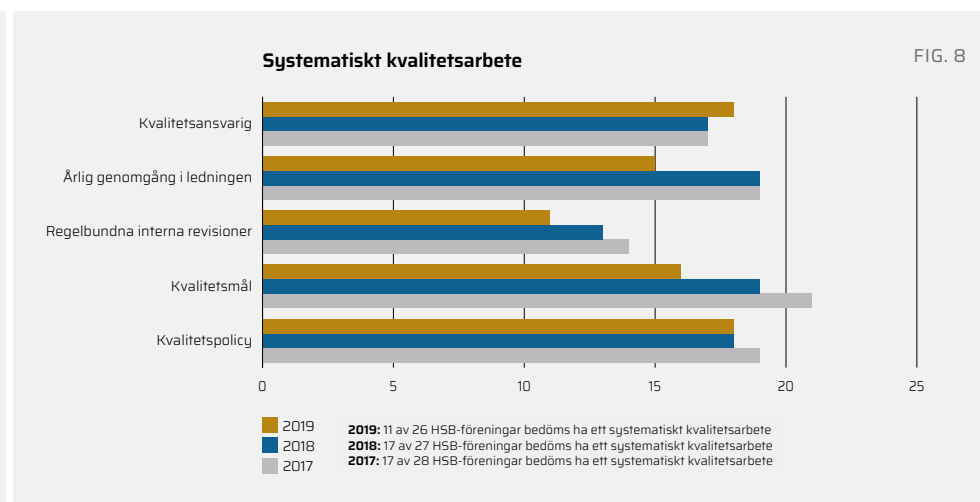
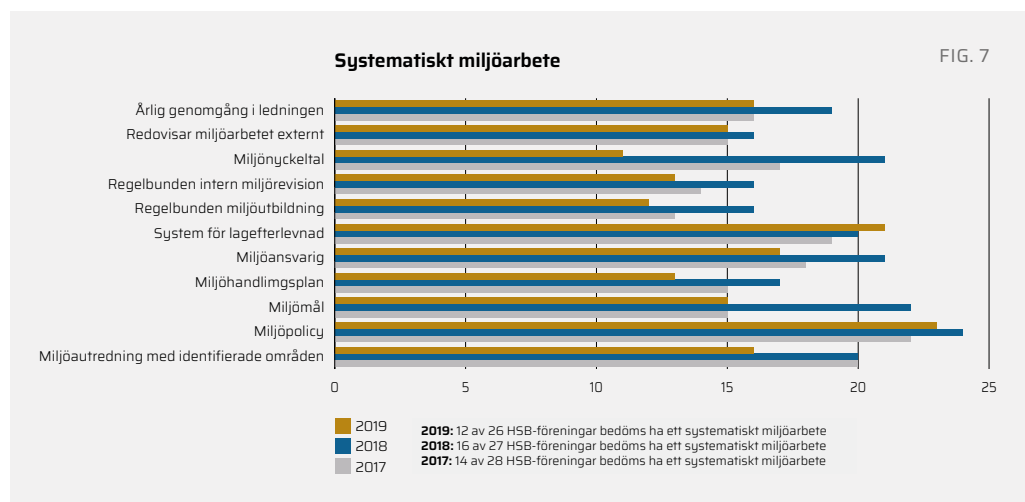
KVALITET GER NÖJDA KUNDER

Under 2019 hade 11 av 26 HSB-föreningar ett systematiskt kvalitetsarbete. Detta innebär bland annat en formulerad kvalitetspolicy och kvalitetsmål samt att ha rutiner, processer och uppföljningar för att säkerställa kvaliteten i leveransen till våra kunder och medlemmar. 11 HSB-föreningar är kvalitetscertifierade enligt ISO 9001:2015. *Se figur 8.*

HSBs vision för nyproduktionsverksamheten innebär att vi strävar efter att bygga felfritt. Vi arbetar för att säkerställa hög kvalitet och nöjda kunder, från projekttid genom projektering och produktion, till inflyttning i den färdiga bostaden och överlämning till förvaltningen. Nyproduktionsprocessen omfattar allt från rollbeskrivningar, rutiner, mallar och interna verktyg till checkpunkter och beslutsprocess.

Att våra kunder som flyttar in är nöjda är väldigt viktigt för oss. Det faktum att vi har nyproduktion över hela landet, kombinerat med lokal närvaro och ett målmedvetet och engagerat arbete för att möta våra kunder, har gett resultat: HSB får fina betyg i Nöjd kundindex* (NKI) och vi har länge legat i topp bland mest nöjda kunder vid garantimätningen två år efter inflyttning. Faktorer som mäts är bland annat personal, information, pålitlighet och själva bostaden.

* Mätningen görs av Prognoscentret, ett oberoende marknadsanalysföretag som har specialiserat sig på den nordiska bygg- och fastighetsmarknaden. Mätningen har genomförts i samarbete med branschens aktörer och grundas på närmare 11 500 svar från bostadsköpare. Prognoscentrets branschmätning följer allmän praxis inom nöjdhetsmätningar och resultaten är därmed jämförbara med NKI-värden från t.ex. Svenskt Kvalitetsindex.

POSITIV KRAFT FÖR VÅRA MEDLEMMAR OCH SAMHÄLLET I STORT

Vår ambition är att påverka hela samhället i en positiv riktning. Vår roll är att bidra till bättre förutsättningar och villkor för boendet och de boende.

Ända sedan starten 1923 har HSB varit med och tagit ansvar för samhällsutvecklingen. Det ingår i vårt uppdrag att tillsammans med medlemmarna skapa det goda boendet. En del i det arbetet är att påverka villkoren för boendet genom att ge vår syn på politiska förslag och driva frågor som är viktiga för våra medlemmar och bostadsmarknaden i stort.

Det handlar bland annat om att öka byggandet, förbättra möjligheterna att bospara, minska bostädernas klimatpåverkan och utveckla framtidens hållbara boende. Det handlar också om vårt engagemang i det lokala samhället, att spegla samhällets mångfald och att bidra till att skapa trygghet.

MÅL

HSB har högt anseende som en samhällsaktör

UTFALL 2019

HSB har betyg 3,9/5,0

MÅL

HSB speglar 2023 samhällets mångfald

UTFALL 2019

16 procent av medarbetarna har utländsk bakgrund

Resultatet avseende utländsk bakgrund (födda utomlands och/eller med båda föräldrarna födda utomlands) är baserat på 23 av 26 HSB-föreningar och 5 av 5 bolag. Enligt SCB var andelen befolkning med utländsk bakgrund i åldern 20-64 år, folkbokförda i Sverige per 31 december 2019, 25,5 procent. Under avsnittet Medarbetare kan du läsa mer om utfallet gällande mångfald och jämställdhet.

Läs mer om utfallet på sidan 39.

Utöver de gemensamma målen rekommenderas HSB-föreningarna och bolagen att arbeta med målen:

- Alla nyproduktionsprojekt har en social klausul 2023.
- Alla investeringar sker utifrån ansvarsfulla principer 2023.

LÄS MER PÅ SIDORNA 35-36 →

HÖGT ANSEENDE SOM SAMHÄLLSAKTÖR

För att mäta vårt mål om högt anseende som en samhällsaktör har vi ställt frågan i vår intressentdialog. 2019 var det samlade betyget hos medlemmar, kunder och medarbetare 3,9 av 5 på frågan om HSB anses vara en ansvarsfull organisation. På frågan om vem som har det bästa anseendet i boendebranschen hamnar HSB på första plats hos intressenterna.

För tredje året i rad är HSB dessutom branschvinnare i Sustainable Brand Index, Europas största varumärkesstudie om hållbarhet. Drygt 21 000 svenskar har utsett HSB till det mest hållbara varumärket i kategorin bostäder.

DET GODA BOENDET - TILLGÄNGLIGT FÖR ALLA

HSB vill att alla ska bo bra. Därför erbjuder vi många olika typer av bostäder som passar en variation av människor i hela landet. Många, särskilt yngre, har svårt att ta sig in på bostadsmarknaden. De senaste årens bolånetak och amorteringskrav har, tillsammans med stigande bostadspriser och höga byggkostnader och markpriser, gjort att tröskeln till bostadsmarknaden har höjts. Detta trots att de allra flesta har fått mer pengar i plånboken.

Genom HSBs bosparande* erbjuder vi ett unikt, tryggt och långsiktigt sparande som dessutom ökar möjligheten att komma in på bostadsmarknaden. HSBs bosparande ger möjlighet till dubbla förturer – dels till nyproduktionen, dels till HSBs utbud av hyreslägenheter. Under 2019 anslöt sig 3 083 personer till HSBs bosparande som vid årets slut nådde upp till 139 571 (136 488) bosparare, och 1 770 (1 609) bosparare

tilldelades en hyreslägenhet hos HSB. *Se figur 9 & 10.* Hur många bosparare som har köpt och nyttjat sin förtur har varierat från projekt till projekt. Läs mer om [HSB Bospar](#).

HSB DELA - ETT NYTT INITIATIV RIKTAT TILL UNGA

Som ett sätt att ta ansvar och underlätta för unga på bostadsmarknaden har vi startat HSB Dela. HSB Dela riktar sig till HSBs bosparare i åldern 18-29 år och urvalet baserar sig på antalet poäng. Initiativet är en ny modell som ger unga bosparare möjlighet att finansiera och äga sin bostad genom att köpa en bostadsrätt med lägre kapitalinsats. Vi ser det som ett sätt att hjälpa unga vuxna in på bostadsmarknaden.

HSB Dela innebär att HSB går in som delägare i unga vuxnas bostadsköp med 50 procent. Samägandeaftalet är giltigt 10 år från inflyttningen. Den unge vuxne kan när som helst efter tillträdet välja att sälja bostadsrätten – då säljs också HSBs andel. Tidigast fem år efter tillträdet kan den unge vuxne ansöka om att köpa ut HSBs del. Senast tio år efter tillträdet ska bostadsrätten ha sålts på marknaden, annars ska den unge vuxne ha köpt HSBs del.

HSBs PÅVERKANSARBETE

HSB vill öka bostadsbyggandet, skapa ett hållbart boende och få igång stöd till bosparande. Påverkansarbetet sker bland annat genom seminarier, debattinlägg, svar på remisser, medverkan i samverkansgrupper, bevakning av boendefrågor i EU-parlamentet och kontakter med myndigheter, regering och riksdag. HSBs arbete handlar i huvudsak om att upprätta

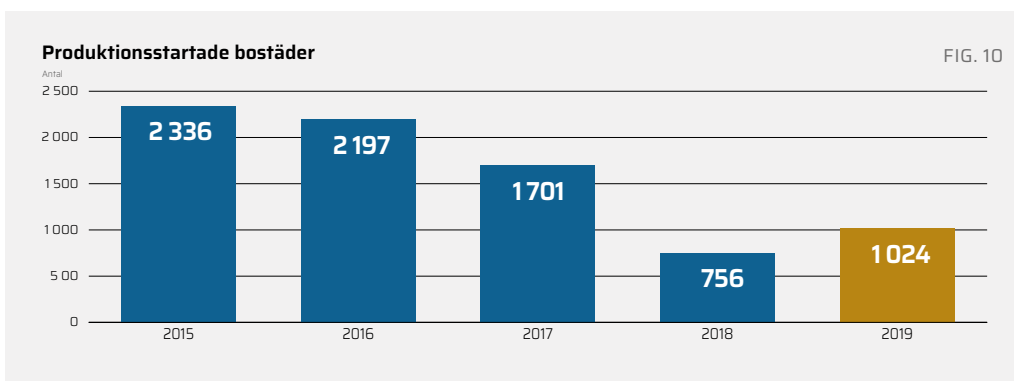
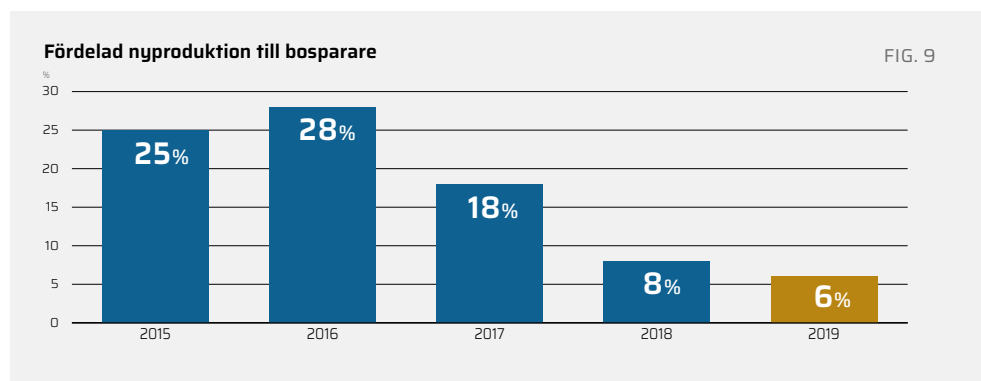
en dialog med olika intressenter och förse dem med saklig information i en rad frågor.

Under 2019 fick HSB Riksförbund drygt 100 debattartiklar publicerade inom ämnen som bättre fungerande bostadspolitik, förbättrade villkor för bostadsrättsföreningar med tomträtt och bättre förutsättningar för solel. Vi släppte rapporter som fick stor uppmärksamhet i riks- och lokalmedier, bland annat rapporten [Stängda dörrar](#) om ungas förutsättningar på bostadsmarknaden. Under 2019 släppte [Nils Holgersson-gruppen](#), där HSB Riksförbund finns representerade, tre rapporter som fick omfattande genomslag.

I den politiska debatten har HSB under året till exempel deltagit i diskussionen om bankernas kalkylmodeller för unga låntagare som vi anser är orimligt krävande. Vi har argumenterat för vikten av att gynna bosparandet och arbetar för att

* HSBs bosparande erbjuds i samarbete med Danske Bank.

Dina pengar på HSB Bosparkonto och HSB Fasträntekonto skyddas enligt den danska insättningsgarantin som kallas Garantifonden. Den ger skydd för ett belopp motsvarande högst 100 000 euro per insättare. Du har äganderätt till fondandelar i HSB Depå. Fondandelarna hålls därför åtskilda från bankens egna värdepapper och därmed har du rätt att få ut dem vid bankens eventuella konkurs. Skulle det mot förmodan vara så att en kunds värdepapper har blandats med bankens egna, träder det danska investerarskyddet in, där kunden kan få ersättning med upp till 20 000 euro. Utbetalning av ersättning görs av Riksgäldskontoret. För mer information om Garantifonden, besök [danskebank.se](#) och [garantifonden.dk](#)

upplysa politiska makthavare om de spännande möjligheter som startlån för unga förstagångköpare skulle kunna innebära. HSB har också diskuterat amorteringskraven för bolån och andra kreditrestriktioners påverkan på bostadsbyggandet och möjligheterna att köpa en bostad. Dessutom har vi som aktör i Solelkommissionen drivit frågor som förbättrat förutsättningarna för solel i bostadsrättsföreningar och tillsammans med Nils Holgersson-gruppen har vi fortsatt att driva frågan om orimligt höga elnätspriser.

Under 2019 svarade HSB på ett tjugotal remisser inom områden som ekosystemtjänster, buller vid bebyggelse, nya krav på laddinfrastruktur, byggnaders energiprestanda, detaljplaner och byggnadsutformning av bostäder.

Under 2019 arrangerade HSB nio seminarier på nationell nivå, såsom exempelvis:

- Hur skyddar vi bostadsrättsföreningar från brottslighet?
- Bilen, biffen, bostaden – hur löser vi hållbarhetsutmaningarna?
- Ungas bostadsdrömmar – ett hot mot samhällsekonomin?
- Stadsutveckla med kvalitet – vilka är framgångsfaktorerna?

LOKALT OCH REGIONALT PÅVERKANSARBETE

Med lokal närvaro över hela landet är HSB en stark och engagerad lokal påverkansaktör.

HSB har under 2019 genomfört flertalet initiativ som har skapat både medlems- och samhällsnytta, såsom exempelvis:

- Nyckeltal och trygga bostadsköp
- Tomträtsfrågan
- Olovlig andrahandsuthyrning
- En uppföljande undersökning kring ”framtidens boende” gällande behov och framtidsvisioner från allmänhet och medlemmar
- Trygghetsfrågan tillsammans med strategiska samarbetspartners
- ETHOS – HSBs pris till aktör eller brf som driver hållbarhetsfrågan framåt
- Årets tema 2019 – Klimatet

MEDLEMSKAP OCH SAMARBETEN FÖR DET GODA BOENDET

HSB deltar aktivt i samarbeten som främjar och utvecklar det goda boendet för våra medlemmar. Fokus ligger på frågor som rör klimat, energi och byggande. I samarbete med företag och organisationer som delar våra ambitioner söker vi den bästa vägen framåt i form av konkreta och hållbara lösningar på våra medlemmars olika utmaningar.

Under 2019 har vi engagerat oss i en lång rad organisationer. Vårt engagemang finns i nationella organisationer, såsom [Sweden Green Building Council](#), [IQ Samhällsbyggnad](#), [Byggherrarna](#), [Solelkommissionen](#), [Svensk Solenergi](#) och [Byggvarubedömningen](#), liksom i internationella organisationer, såsom [Housing Europe](#), [Cooperative Housing International](#) och [NBO](#) (nordiska kooperativa och allmännyttiga bostadsorganisationer).

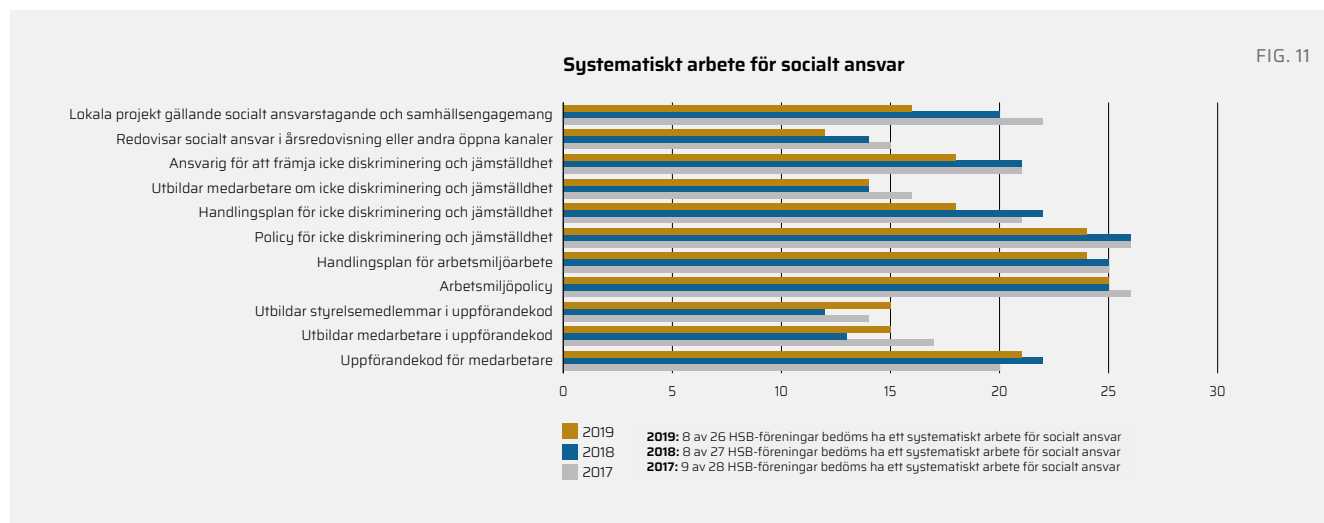
Inom ramen för vårt arbete med Housing Europe, intresseorganisationen för europeiska kooperativa och allmännyttiga bostadsorganisationer, har vi under 2019 bland annat arbetat med EUs direktiv för energieffektivisering och direktivet för energiprestanda i byggnader. Vi har till exempel säkerställt att lagstiftningen på EU-nivå är anpassad för svenska förhållanden vad gäller byggande och energisystem.

HSB är medlem i ICA, International Co-operative Alliance, som är en global röst för Kooperationen – en arena för diskussion, kunskapsutbyte och opinions- och påverkansarbete för de kooperativa idéerna. Under året har ICA bland annat fört diskussioner med FN gällande Kooperationen som viktig nyckelspelare när det gäller att bidra till de globala hållbarhetsmålen.

HSB stöder på olika sätt biståndsorganisationen We Effects arbete. We Effect arbetar i 25 länder i fyra världsdelar med hjälp till självhjälp gällande framväxten av kooperativa bostäder och för att skapa ett värdigt boende för fler. Under 2019 samlade vi in 2 760 301 kronor till We Effect.

SYSTEMATISKT SOCIALT ANSVARSTAGANDE

Inom HSB arbetar 8 av 26 HSB-föreningar systematiskt med socialt ansvarstagande. Det innebär bland annat innehavande av uppförandekod för medarbetare, utbildning i uppförandekoden för medarbetare och styrelsemedlemmar samt policy och handlingsplan för arbetsmiljö, icke-diskriminering och jämställdhet. Det systematiska arbetet innebär även att ha ansvariga inom olika områden för socialt ansvarsfullt företagande. *Se figur 11.*

ANSVAR GENOM HELA LEVERANTÖRSKEDJAN

HSB har höga ambitioner vad gäller att ta ansvar för, och arbeta med, hållbarhet i hela leverantörskedjan. Med många leverantörer är det en utmaning. Därför ställer vi tydliga krav på kvalitet, miljömässigt och socialt ansvarstagande, samt ekonomi- och GDPR-säkring hos våra samarbetspartners.

Bostadsmarknaden har traditionellt en hög andel leverantörssamarbeten. HSB har nationella ramavtal med cirka 130 olika leverantörer inom exempelvis förvaltning och nyproduktion. Med många leverantörer följer ett arbete med att främja ansvarstagande i leverantörskedjan. Det gör vi dels genom att säkerställa att nya leverantörer uppfyller våra högt uppsatta hållbarhetskrav, dels genom att löpande utvärdera och följa upp att befintliga leverantörer når upp till kraven. HSBs föreningar och bolagen rekommenderas att arbeta med målet att alla HSBs leverantörer är hållbarhetssäkrade 2023.

MÅL

Alla HSBs leverantörer är hållbarhetssäkrade 2023

UTFALL 2019

90 procent av alla HSBs ramavtalsleverantörer är hållbarhetssäkrade

HÅLLBARHET VÄRDERAS HÖGT I VAL AV LEVERANTÖRER

Vid upphandling av nya leverantörer nationellt inom HSB används sedan flera år tillbaka en noggrann leverantörs- och riskbedömning för att säkerställa att de uppfyller HSBs krav. Samtliga leverantörer får besvara en självskattningsenkät som bland annat innefattar hur de arbetar med miljö, mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden och antikorrupktion. Självskattningsenkäten går i linje med HSBs gemensamma uppförandekod för samarbetspartners och leverantörer, som antogs av HSBs förbundsstyrelse under 2017.

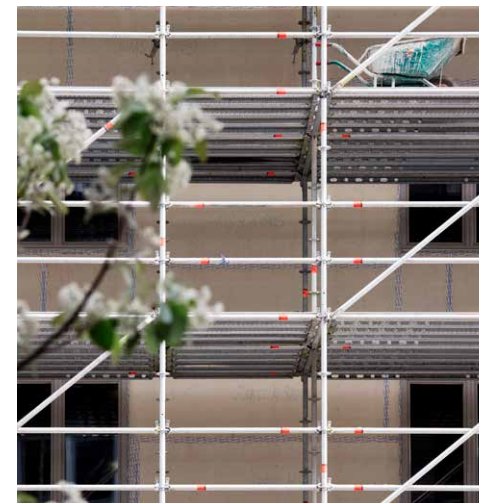
15 av 31 HSB-föreningar och bolag har antagit HSBs gemensamma uppförandekod för samarbetspartners och leverantörer. Sex HSB-föreningar har en egen uppförandekod.

Totalt nio HSB-föreningar och bolag har implementerat HSBs nationella leverantörsbedömningsverktyg (inga nya HSB-föreningar implementerade verktyget under 2019). Förhoppningen är att fler ansluter sig under 2020. Vi har fått önskemål från leverantörer

om större samordning mellan nationella och lokala avtal, och att få fler regionföreningar att ansluta sig till ramavtalen, vilket vi arbetar löpande med.

En stor utmaning är att säkerställa att tredje och fjärde ledet i leverantörskedjan arbetar på ett hållbart sätt. Leverantörerna förväntas skriva under uppförandekoden och implementera rutiner för att säkerställa att den följs, men också ha rutiner för att se till att kraven efterlevs i den egna leverantörskedjan.

HSB är även en aktiv deltagare i framtagandet av kriterier för socialt ansvar för byggprodukter, som nyligen har utvecklats inom det branschgemensamma webbverktyget Byggvarubedömningen.

UPPFÖLJNING OCH AVVIKELSER

HSB genomför uppföljande enkäter hos samtliga nationella ramavtalsleverantörer vart tredje år. Minst en gång per år träffar HSB ramavtalsleverantörerna för uppföljning av de avtalade hållbarhetskraven. I intressentdialogen framkom önskemål om att HSB ska genomföra hållbarhetsrevisioner, vilket vi ser över. Om avvikelser upptäcks ställer vi krav på åtgärder och inför tätare kontroller för att säkerställa resultat. Vid behov inför vi även kontroller hos leverantörens underleverantörer. Om avvikelsen är stor, och vi inte ser en möjlighet till snabb förbättring, byts leverantören ut. Om avvikelsen är stor och vi inte ser en möjlighet till snabb förbättring byts leverantören ut.

Tack vare våra noggranna leverantörsbedömningar och välfungerande leverantörssamarbeten har vi få avvikelser. 2019 hade vi inga rapporterade avvikelser.

GOD AFFÄRSETIK OCH MOTVERKAN AV KORRUPTION

Med många samarbeten och upphandlingar följer risker för korrupktion, vilket gör antikorrupktion och en god affärsetik till viktiga frågor för HSB. För att motverka korrupktion kräver vi, i uppförandekoden och avtal, att våra leverantörer ska ha nolltolerans mot korrupktion och mutor. De ska även ha etablerade rutiner för att förhindra oegentligheter i den egna verksamheten och hos konsulter och underleverantörer. Vi önskar också att leverantörerna utbildar sina egna medarbetare i antikorrupktion och affärsetik.

EN HÅLLBAR ARBETSPLATS ÄR EN ATTRAKTIV ARBETSPLATS

Vi vill att HSB ska vara en attraktiv arbetsgivare som speglar samhällets mångfald. HSB ska vara en utvecklande, inkluderande och trygg arbetsplats.

Medarbetarnas engagemang och ambitioner driver HSB framåt. För att skapa de bästa förutsättningarna för våra medarbetare vill vi att de ska ha en trygg arbetsmiljö där medarbetarna trivs och mår bra. Vi arbetar kontinuerligt och målmedvetet med ledarskap, säkerhet, jämställdhet och mångfald. Det handlar bland annat om att bygga en organisation som speglar befolkningen i stort och att minska risken för arbetsplatsolyckor och stressrelaterad ohälsa.

MÅL

Mer nöjda medarbetare
(NMI-index)

UTFALL 2019

NMI-index var 71

LÄS MER PÅ SIDORNA 39-40 →

NÖJDA MEDARBETARE

För att följa upp hur HSBs medarbetare upplever sin arbetssituation genomförs årliga medarbetarundersökningar. Under 2019 har 13 föreningar och bolag, cirka 30 procent av alla medarbetare i HSB, genomfört medarbetarundersökningar där nyckeltalet NMI-index (nöjd medarbetarindex) har mätts. Totalt NMI-index var 71 (66) vilket är en klar ökning jämfört med 2018. Eftersom det inte är samma HSB-föreningar som utgör grund för resultatet i år jämfört med tidigare år är det svårt att dra några slutsatser kring utvecklingen. Flera föreningar och bolag mäter även MMI-index (motiverad medarbetarindex) som har ökat till 73 (68), dock med samma förbehåll gällande olika respondenter.

ARBETSMILJÖ OCH SÄKERHET

HSB arbetar systematiskt för att minska risker för arbetsplatsolyckor, förbättra arbetsmiljön vid nybyggnation och med kravställning på arbetsmiljö i våra entreprenadavtal (både delade och totalentreprenader). Uppföljning görs löpande under hela byggprocessen och under produktionstid. Krav ställs även inom renovering, dock med avsaknad av gemensam hantering och uppföljning.

Precis som under tidigare år har vi under 2019 satsat på en god och säker arbetsmiljö inom nyproduktion. Genom regelbunden och strukturerad riksinventering tar HSB fram

handlingsplaner för en förbättrad arbetsmiljö. Inom arbetsmiljöområdet sker även regelbunden samverkan och erfarenhetsutbyte mellan HSB Bostad och HSB ProjektPartner.

Inom fastighetsskötsel och underhåll har flera HSB-föreningar genomfört utbildningar, seminarier och möten med medarbetarna för att diskutera och utbilda i hantering av hot och våld. Detta för att säkerställa ett korrekt agerande och säker hantering vid oönskade situationer. Att arbeta med hot och våld skapar trygghet bland medarbetarna.

Genom ett proaktivt arbete inom hälsa och friskvård arbetar HSB för att minimera negativ stress och sjukskrivningar. Löpande uppföljning kring hälsa och friskvård sker via systematiskt arbetsmiljöarbete hos respektive HSB-förening och bolag. Arbetet består bland annat av introduktion vid nyanställningar, skyddsronder, medarbetarundersökningar, medarbetarsamtal, och uppföljning av nyckeltal.

MÅNGFALD OCH JÄMSTÄLLDHET

Vi på HSB tror på mångfald. Vårt mål är att 2023 ha samma andel utländsk bakgrund bland våra medarbetare som i samhället i stort. Mångfald är ett av HSBs gemensamma prioriterade områden i HSBs kompass. I dag hanteras mångfalds- och jämställdhetsfrågorna i huvudsak av respektive HSB-förening och bolag.

Könsfördelningen bland HSBs 3 386 medarbetare* var under 2019 55 (58) procent män och 45 (42) procent kvinnor. I ledningsgrupperna för HSBs föreningar och bolag var 52 (52) procent män och 48 (48) procent kvinnor. 7 av 30 (8 av 33) vd:ar var kvinnor. I styrelserna för HSBs föreningar och bolag var 60 (59) procent män och 40 (41) procent kvinnor. 9 av 31 (13 av 32) ordförande var kvinnor. *Se figur 12 och 13.*

HSB genomför årliga lönekartläggningar hos respektive HSB-förening och bolag för att säkerställa rättvisa löner och ersättningar.

I vår strävan efter att HSB ska spegla samhällets mångfald ska hela HSB rapportera antal medarbetare och förtroendevalda med utländsk bakgrund i ledning, styrelse och bland medarbetare. Utländsk bakgrund definieras som utrikesfödd och/eller inrikesfödd med två utrikesfödda föräldrar.

* Antal anställda är beräknat utifrån "Bokföringsnämndens allmänna råd" (BFNAR2006:11).

FIG. 12

Ledamöter i HSB-föreningarnas och bolagens ledningsgrupper

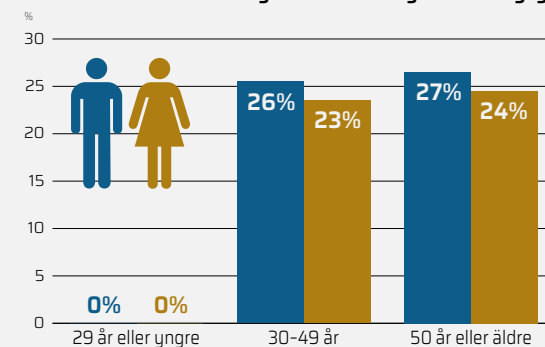
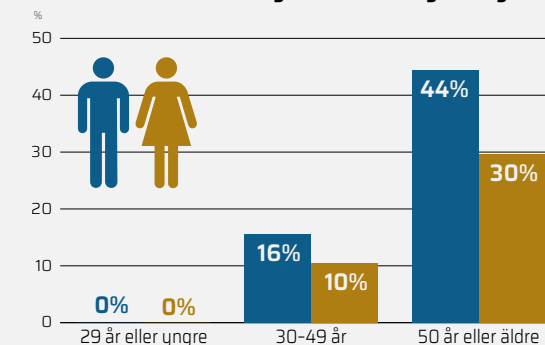

FIG. 13

Ledamöter i HSB-föreningarnas och bolagens styrelser

Omfattar samtliga regionala HSB-föreningar och bolag.

Rapporteringen sker enligt Statistiska Centralbyråns metod för statistik över utländsk/svensk bakgrund. 28 av 31 HSB-föreningar och bolag har rapporterat 2019. Totalt har 16 (16) procent av medarbetare, 6 (5) procent i ledning och 7 (4) procent av styrelse utländsk bakgrund. Det kan jämföras med andelen folkbokförda mellan 20-64 år i Sverige med utländsk bakgrund, som enligt Statistiska Centralbyrån var 25,5 procent under 2019. *Se figur 14 och 15.*

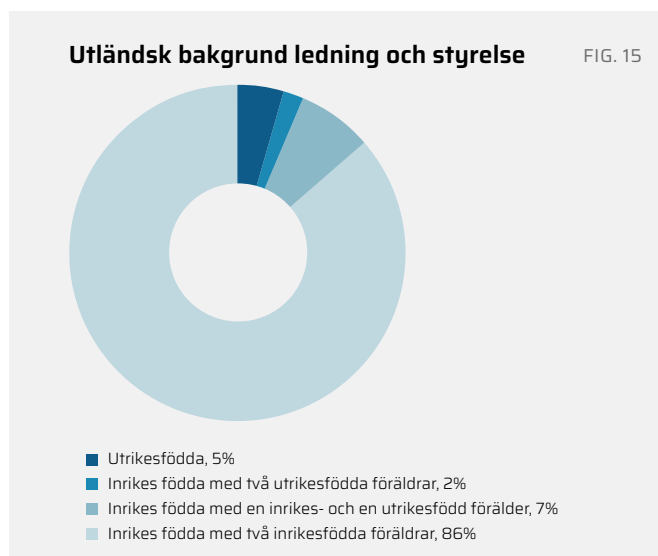
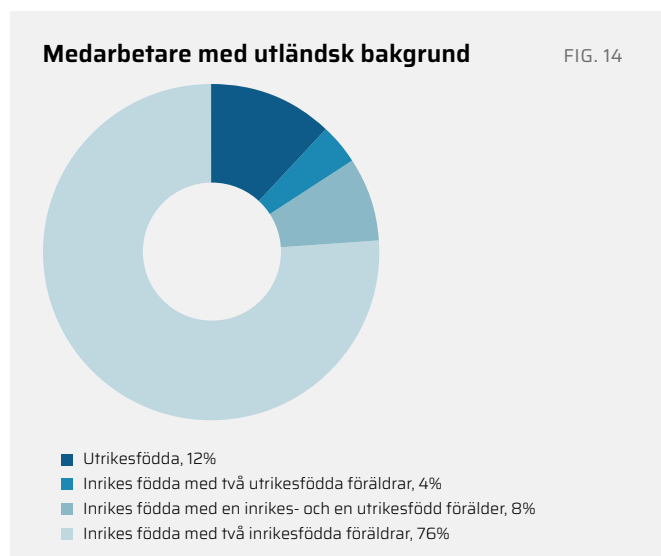
UPPFÖRANDEKOD FÖR MEDARBETARE

Under 2017 antog HSBs förbundsstyrelse en gemensam uppförandekod för medarbetare. Vår uppförandekod är ett stöd för agerande när vi företräder HSB och våra medlemmar ur ett affärsetiskt perspektiv. Ett exempel kan vara vad som är en tillbörlig och otillbörlig förmån, eller hur vi ska främja och värna marknadens intresse av effektiv och sund konkurrens på lika villkor. 19 av 31 HSB-föreningar och bolag har antagit den gemensamma uppförandekoden och sex HSB-föreningar har en egen uppförandekod. Alla medarbetare ska följa uppförandekoden och informeras om den vid anställningsstart.

Under 2019 färdigställdes vår e-utbildningen gällande mutor och korruption (utbildning i HSBs uppförandekod) för alla anställda, förtroendevalda och konsulter. Utbildningen ger alla en gemensam grund och trygghet i sitt agerande när vi företräder HSB och våra medlemmar i affärsrelaterade situationer. Innehållet i utbildningen är framtagen i samverkan med Institutet Mot Mutor (IMM). Utbildningen lanserades under hösten 2019 och är obligatorisk för medarbetare i HSBs nationella verksamhet. Utbildningen har även genomförts i sex HSB-föreningar och bolag.

Med utgångspunkt i HSBs grundläggande värderingar ligger det i HSBs intresse att verksamhetsskadliga företeelser kommer fram i ljuset och kan hanteras. Sådana företeelser är inte förenliga med vad HSB står för då vår målsättning är att driva verksamheten på ett långsiktigt hållbart och ansvarfullt sätt. Som ett stöd i detta arbete införde HSB en visselblåsarfunktion under 2018.

Samtliga anställda på nationella bolag och HSB-föreningar och deras dotterbolag omfattas av kollektivavtal.

Diagrammen är baserade på samtliga nationella bolag och 23 av 26 HSB-föreningar.

GODA EXEMPEL

Inom hela HSB pågår initiativ som på olika nivåer stöttar vårt hållbarhetsarbete. Vi tror på att arbeta långsiktigt och systematiskt och med många lösningar för att nå ett gott resultat.

LÄS MER PÅ SIDORNA 42-45 →

HSB MÄLARDALARNA – ENERGIBANTAT MILJONPROGRAMSHUS

Ett miljonprogramshus som energibantat till under vad som krävs för nyproduktion – är det möjligt? I brf Promenaden i Falun har det blivit verklighet tack var en långsiktig satsning på värmeåtervinning och egenproduktion av energi.

Bostadsrättsföreningen Promenaden i Falun är en typisk miljonprogramsfastighet med 75 lägenheter i tre huskroppar, byggda av HSB år 1969. Till det yttre ett alldeles vanligt svenskt flerbostadshus – men det räcker med att kliva in i en av portarna för att förstå att fastigheten skiljer sig från mängden. I trapphuset hänger energideklarationen som visar att brf Promenaden har energiklass A.

– När vi började vår energiresa 2002 låg energianvändningen på 224 kWh per kvadratmeter och år. Idag är den 46 kWh per kvadratmeter och år, vilket är en bra bit under Boverkets krav på nyproduktion, berättar Jan Berg, ordförande i brf Promenaden. [Läs mer här!](#)

[Läs även mer i en artikel publicerad på Informationscentrum för hållbart byggande.](#)

GODA
EXEMPEL

HSB ÖSTRA TANKAR FOSSILFRITT MED TALLOLJA

Med tallolja i tanken tar HSB Östra ett stort steg närmare klimatmålet att minska koldioxidutsläppen till nära noll inom tio år.

Tallolja är helt fossilfritt och därför blir det inga fossila koldioxidutsläpp när man kör på det, förklarar Lars Svensson som är chef för Energi och fastighetsservice på HSB Östra.

Tallolja, eller HVO (Hydrogenated Vegetable Oil) som är den korrekta benämningen, är en restprodukt vid massatillverkning och består av tallkådans hartser och fettsyror.

100 PROCENT TALLOLJA I TANKEN

Som bränsle används talloljan vanligtvis i olika blandningar med diesel för att minska utsläppen. Men HSB Östras tjugotal tjänstebilar är så pass nya att det inte behövs någon blandning. Det går nämligen att hålla hundra procent tallolja i tankarna.

– Miljömässigt är det en jättestor vinst. Plötsligt släpper tjugo bilar inte ut någon fossil koldioxid alls. Det besparar oss tonvis med utsläpp, fortsätter Lars Svensson.

Hela HSB har gemensamt högt uppsatta miljömål och ett av dem är att koldioxidutsläppen ska vara nära noll till år 2030. Det är också målet för HSB Östra, och att hålla tallolja i tanken är ett viktigt steg mot det målet.

– Nästa steg är att byta ut vår bensindrivna maskinpark. Vi har redan köpt in en gräsklippare som går på HVO och bytt hälften av våra arbetsredskap till elektriska, avslutar Lars Svensson.

Lars Svensson, chef för Energi och fastighetsservice på HSB Östra, tankar tjänstebilen med tallolja.

KLIMATSMART NÄR HSB-FASTIGHET FÅR EL-BILPOOL I HUSET

För hyresgästerna i före detta Hotel Oden i Vasastan står bilen startklar i garaget utan att de behöver tänka på vare sig parkering eller reparationer. De har fått en el-bilpool i huset.

– Vi vill göra det enkelt för våra hyresgäster att få tillgång till en säker, modern bil och samtidigt bidra till ett hållbart Stockholm, säger Pernilla Wångklev, specialist kommersiella lokaler på HSB Stockholm.

När garaget i hyresfastigheten f.d. Hotel Oden i Vasastan skulle hyras ut ville HSB Stockholms lokaluthyrare hitta en ny twist på upplägget. HSB Stockholm jobbar för att på olika sätt erbjuda ett hållbart boende åt sina medlemmar och kunder och nu öppnade sig möjligheten att göra livet enklare och mer klimatsmart för husets hyresgäster. Resultatet är den första elbilpoolen i HSB Stockholms egna fastigheter.

– I vanliga fall brukar vi hyra ut till en aktör som i sin tur förmedlar traditionella parkeringsplatser. Nu ville vi erbjuda något mer, som alla boende i husets åttio lägenheter kan ha glädje av, säger Pernilla Wångklev, specialist kommersiella lokaler på HSB Stockholm.

UNGA HYRESGÄSTER SLIPPER DYRT BILÄGANDE

Elbilspoolen som startade nu i höst är ett samarbete med Parkando och elbilio. Vem som helst kan gå med men eftersom de fyra elbilarna står parkerade i hyreshusets garage är tanken att göra det extra smidigt för de som bor i HSB-lägenheterna. De bokar bilen via en app, tar hissen ner och kan börja köra.

[Läs mer här.](#)

VILL ATTRAHERA FLER KVINNliga FASTIGHETSVÄRDAR

**GODA
EXEMPEL**

Arbetslösa kvinnor står i fokus när HSB Skåne, i samarbete med Arbetsförmedlingen och Yrkesakademin, satsar på rekryteringsutbildning till fastighetsvärdar. Syftet är att få in fler kvinnor i en mansdominerad bransch.

– Vi ser ett behov av att få in fler kvinnor i fastighetsbranschen och inte minst som fastighetsvärdar. Vi står inför ett rekryteringsbehov och vill gärna underlätta för kvinnor som inte är bekanta med yrket sedan tidigare att söka sig till vår bransch, säger Cornelia Håkansson, HR-chef på HSB Skåne.

Rekryteringsutbildningen är en kombination av teoretisk utbildning hos Yrkesakademin och praktik hos HSB Skåne. Utbildningen pågår mellan januari och oktober 2020 och totalt kommer mellan 15-20 arbetslösa kvinnor som är inskrivna hos Arbetsförmedlingen att antas.

AVGRÄNSNINGAR 2019

Anti-korruption	Kommunikation och utbildning om antikorrupsions-policyer och rutiner	Omfattar HSBs medarbetare.
Energianvändning	Energiintensitet för byggnader. Nyckeltal: kWh/Atemp	Omfattar HSBs hyresfastigheter (uppmätt för 2019) och HSBs nyproduktion (beräknad för fastigheter med inflyttning under 2019).
Klimatpåverkan HSB klimatberäknar enligt den internationella beräkningsstandard, Greenhouse Gas Protocol.	Direkta utsläpp av växthusgaser (Scope 1)	Omfattar bränslen för egenägd uppvärmning, egenägda fordon och tjänstebilar.
	Indirekta utsläpp av växthusgaser, energi (Scope 2)	Omfattar köpt el, fjärrvärme och fjärrkyla.
	Övriga indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 3)	Omfattar milersättning för förmånsbilar, flyg, tåg, produktion av energibärare.
	Växthusgasintensitet. Nyckeltal: kgCO ₂ /Atemp	Omfattar Scope 1-3 sammanlagt - se ovan.
Avfall	Total vikt per avfallstyp och hanteringsmetod	Omfattar vikt bygg- och rivningsavfall från nyproduktion (HSB Projektpartner, HSB Bostad och HSB Göta). HSB använder den avfallsfraktioner som finns i Byggföretagens riktlinjer som bas för datasammanställning.
Leverantörsbedömning	Leverantörer som utvärderats enligt miljökriterier	Rapporterar inga exakta siffror 2019. Mer information finns under avsnittet Leverantörer.
	Leverantörer som utvärderats enligt sociala kriterier	Rapporterar inga exakta siffror 2019. Mer information om hur vi arbetar med frågan finns under avsnittet Leverantörer.
Hälsa och säkerhet i arbetet	Skador, arbetsrelaterade sjukdomar, förlorade arbetsdagar, frånvaro samt arbetsrelaterade dödsolyckor	Omfattar HSB internt och externt. HSB använder arbets miljöverkets indelning för typ av skador. Skador rapporteras för de nyproduktionsprojekt som haft inflyttning under 2019 och årsvis i hyresfastigheter.
Mångfald och jämställdhet	Mångfald hos styrande organ och medarbetare	Omfattar HSB styrelser, ledningsgrupper och medarbetare i HSBs föreningar, HSB Riksförbund och bolag.

HISTORIEN HAR LÄRT OSS ATT BLICKA FRAMÅT

Behovet av ett långsiktigt hållbart tänkande är inget nytt inom HSBs organisation. Vi har arbetat med hållbara lösningar för våra medlemmar i många år. Sedan 2008 har vi samlat vårt hållbarhetsarbete i redovisningar och du hittar samtliga [här](#).

HSBs historia är i mångt och mycket en beskrivning av Sveriges utveckling från 1920-talets bostadsnöd till folkhemmet, miljonprogrammet och dagens moderna samhälle. Under årens lopp har HSB byggt omkring 500 000 bostäder med målsättningen att erbjuda medlemmarna bra och väldisponerade bostäder med hög standard – dessutom överkomliga i pris för de stora befolkningsgrupperna. Bilder, filmer och berättelser om HSB finns samlade på [hsb-historien.se](#) genom Centrum för Näringslivshistoria.

[Läs mer](#) om vårt hållbarhetsarbete de senaste åren i våra tidigare hållbarhetsredovisningar.

